

november 2012

Vzhodni Pacifik 2012

Pacifik

1. november 2012, četrtek

Galapagos - Rapa Nui (12. dan)

Odložil sem se. Danes ne jem mahi mahi! In kar rečem, tega se tudi držim. A sem kapitan, ali nisem!? Hok-ih-habe-gešprohen.

Počasi sva oba že malo naveličana plovbe. Vidim, da je bila tudi iz sociološkega stališča poteza, da sva odplula na Rapa Nui, dobra. Kot berem pilote in potopise, je do Markezov časovno skoraj dvakrat toliko, kot jih bova midva potrebovala do Rapa Nui. Če pomislim, da bi bil sedaj šele na pol poti... No, naslednja etapa, ko bova plula proti Pitcainu, bo tudi za naju bolj počasna. Ali pa preveč vetrovna. Naprej bi moralo biti pa spet v redu vse do Havajev. Razen v ITCZ, jasno. Tam bo pišurija, kot vedno.

Včeraj popoldan se nama je naredil lep dan in tudi noč in današnje jutro je tako. Sonce ugaša in se prižiga kot na najbolj kičastih posnetkih. In morje je še vedno vijoličasto. Vetra je po pričakovanju manj, 3-4 Bf in še to precej od zadaj. Hitrost nama je močno padla in ni se več za bati, da prideva ponoči. Tokrat ne bo potrebno bremzat. V zadnjih 24 urah sva naredila le 135 milj in do cilja jih je ob šestih zjutraj, ko popišem instrumente, še 160. Računam, da se sidrava jutri popoldan, ko bo sonce že dovolj visoko, da se bo videlo kaj je na dnu.

Kmalu pa se izkaže to kot račun brez krčmarja. Veter, če se sapici 1-2 Bf od zadaj sploh lahko tako reče, je povedal svoje. In, ker sem že prej ugotovil, da sem na tej ladji jaz šef, mi tudi veter ne more do živega. Vsaj dokler imam kaj župce v zadnjih rezervoarjih. No, tam jo je še vsaj 400 litrov, ni panike. In tako, kot se zadnji rezervoarji praznijo, se prednji polni. In breadmaker dela kruhek.

Ampak, pametni vedno popusti. Tudi veter je. Popoldan se dvigne nazaj na 3 Bf. Dobro, kruh je pečen in vode imamo narejene še za cel naslednji teden.

takole se pa peče kruh v mašini

2. november 2012, petek

Rapa Nui, Hanga Roa

Da veter le ni pretirano pameten je pokazala noč. Jadra pospravim in zaposlim motor. Vesna veselo pere, vode je v izobilju, elektrike tudi in pralni stroj je polno zaseden. Suh zrak pa pomaga pri sušenju in zjutraj je celotna žehta suha. Zaposlim tudi rezervni navigacijski sistem in radar za odkrivanje kopnega. Če bi poslušal, kaj pravi Navionics, bi preplul otok po celi širini in se sidral na kopnem na nasprotni strani tega oglatega lika, ki predstavlja, hmmm... otok? No, karkoli že naj bi ta packa bila, vsaj 10 milj narobe je pozicionirana!

Rapa Nui na prvi pogled ne daje lepega vtisa. Povsem gol otok. Na severni strani, ki jo najprej vidimo, je nenaseljen in pust. Spominja na kak grški otok v Egejskem morju ali morda Kornat. Ali pa otoke v Rdečem morju. Po tropskih otokih v Srednji Ameriki so tako Galapaški otoki, kot tudi Rapa Nui pravo razočaranje

Še preden najdem pravo mesto za sidranje, že me pokličejo po VHF: "Mala Mala this is Pascua radio". Hej, jim je AIS zapiskal, ko smo prišli pod njihov office, da vedo kako nam je ime, ali kaj? Podobno se mi je zgodilo le še na Panteleriji, italijanskem otočku pred tunizijsko obalo. Lepo. Pa mi dajo kar po radiu napotke, kje je najboljše mesto za sidranje (itak je Mala edina barka) in zmenimo se, kdaj pride na obisk falanga uradnikov. In pridejo, celo malo prej kot dogovorjeno. Vsi nasmejani, vsi prijazni. Spet lepo. Lepo je tudi, da naju ne zacolajo. 10 dolarjev bo za plačat, pridita enkrat drug teden do kapitanije, še povedo preden odidejo. Manj lepo je, da naju ne spustijo v Hanga Piko, majčkeno lučico, kjer je prostora za 2-3 barke. Resno sem računal, da se bova vezala, kot na kakšnem Grškem otoku, v tem času sva itak edina navtična turista. Pa mi lepo razložijo, da je nevarno in da sta se letos dve barki že razbili na vhodu (eno, južnoafriško, razbitino sva potem tudi sama videla) in da po novem jahticam vstop ni dovoljen. Škoda.

Manj lepo je morje. Veter se dvigne na 4 Bf, piha z odprtega. Z našim dingijem ne prideva živa do obale, pa niti ne toliko zaradi tega vetra (bolj bi bila mokra, kot kaj drugega), oceanski val, ki se ga na morju ne čuti, se tukaj lomi pred obalo. Tuhtava in tuhtava in stuhtava. Poštopava domorodce in naju pripeljejo v svojem velikem čolnu.

Mestece ali vasica, ne znam okarakterizirati, je polna zelenja, dreves, grmov in cvetja. Očitno si domačini (tako, da posadijo rastlinje okoli hiš) zdravijo dušo zaradi popolnoma ekološko uničenega otoka. Nekaj let nazaj sem bral knjigo o največjih ekoloških katastrofah v preteklosti in tudi tistih, ki nas še čakajo. Rapa Nui je bil med njimi. In tokrat, enkrat za spremembo, nismo krivi ta-beli, ampak so otok uničili domačini, Polinezijci, sami. Se pa vidi, da je turizem tukaj edina industrijska panoga. Hotelček do hotelčka (moram priznati, da so lični), oštarija do oštarije, trgovinica do trgovinice. Malo teže je najti banko. In še težje delujoči bankomat. Sicer pa ni panike, dolar je vsesplošno sprejeta valuta. Kar je pravzaprav slabo za njih. Povsem transparente so cene. Napram Galapagosu so trikrat višje! In ponudba je slabša, vsaj zdi se tako. Ok, pivo je 6 namesto 2 dolarja, to se da enostavno primerjat. Cel jastog na Galapagosu je bil 18 dolarjev, tukaj je polovica 60 dolarjev. Težja primerjava, vendar menim, da je pač porcija enaka porciji in je spet razmerje 1:3. Ne mislim pa tega preverjat. Za 60 dolarjev že ne.

Zavijeva še do luškega kapitana, da ga malo pobarava o vremenu. Ni ga, zato ga pokličejo po telefonu in v minutki je pri nama. Tudi on je nasmejan in poln energije, pripravljen pomagati, kar koli potrebujemo. In pogovarja(va) se kot kapitan s kapitanom. Kako je bilo meni (v japankah in kratkih hlačah) nerodno pred njim, a-ja-ja-jaaaah. Kapitan "barčice po morju plava" sem, si mislim, on pa urejen človek v beli uniformi. Natisne nama najnovejšo vremensko napoved (kljub temu, da visi na steni), pove nekaj o otoku in da prospekte. Seveda razloži tudi, kje se da sidrat okoli otoka. In če rabiva taksi, naj kar njega pokliče po VHF in bo vse uredil, da naju kdo pride iskat v odmaknjeni zaliv. Nekako nisem navajen na tako uslužnost oblasti. In kapitanija poleg vsega spada pod okrilje Armade de Chile. Če se samo spomnim jugo vojske...

Denar dvigne na črpalki in pošpegava koliko stane vino. Čilensko vino. V Čilu. O-la-la! Pod 13 dolarjev ne vidim buteljke. V primerjavi s Panamo je to cena krat dvajset! Če kaj kupiva, kupiva le za v vitrino. Za gledat. Pili tega ne bomo. In da bo šok manjši, takoj pade odločitev. Cene bova od sedaj dalje primerjala le z Galapaškimi. Nekaj pojeva (cene krat tri) in nazaj na barko. Ribiči naju peljejo (cene krat pet - po pogajanjih, začetna je bila krat dvanajst) in zmenimo se, da naju jutri zjutraj poberejo in gremo po gorivo na črpalko (cene krat ena, vsaj nekaj). Če gremo. Odvisno koliko bodo še hoteli imeti za prevoz (cena krat veliko, najbrž). Goriva do Francoske polinezije imava dovolj, do Havajev pa bi bilo pedagoško zaloge malo dopolnit. Preko ITCZ bo treba. In elektriko in vodo delat dva meseca. Sicer pa... saj niti ni več tako daleč. Honolulu je že na kažipotu. Niti 4000 milj ni do tja.

Mala se približuje Rapa Nui

zelo malo dreves, je pa videti kmetije

majhno pristanišče za domorodske čolne; zanimiv način privezovanja čolnov

ex poglavar otoka in čilenski kapitan, ki je dal v podpis poglavarju, da je sedaj otok last Čile

naravni bazen; a kaj, ko ima morje le dobrih 20C

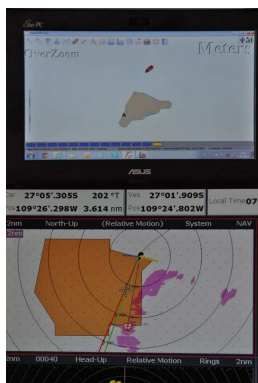
...eden izmed Moai, v ozadju Mala sama, samcata v zalivu

kapitanija

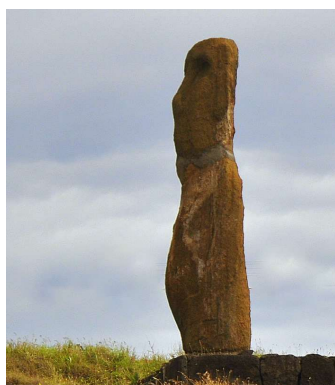
ob pristanku je števec kazal prevoženih 1970 NM

en sistem po compu, drugega kaže rejmarinko z navonicsovimi kartami ...hm ...

gremo levo ali desno? ah ja, valjda levo, je bližje :)

eden izmed manjših v Hanga roa

deklic ne moti hladna voda !

3. november 2012, sobota

Rapa Nui, Hanga Roa - Vinapu

Ob osmih zjutraj je najin prevoznik pri barki. Kot smo bili dogovorjeni. Sama z dingijem ni šans, da prideva na obalo. Ok, prideva že, morje bi naju naplavilo. Da bi bila pa še živa, pa kar malo dvomim. Potrebno je pluti preko nekajmetrskega vala, ki se pred lukco zlomi. In množico surfarjev, ki uživajo na takem lomečem se valu. Domačini plovbo obvladajo s šest ali sedem metriskimi čolni s po skoraj sto kavali na krmi. Izplutje zgleda tako, da se počaka lomljenje vala in v naslednjih desetih sekundah, preden se začne lomiti naslednji, je potrebno s ful gasom skozi. Vplutje je lažje. Val se zajaha z zunanje strani (z notranje ga surfači) in potem je več ali manj samo potrebno paziti, da se koga ne povози in da se val ne prehití in ne pade nekaj metrov v peneče valove. Če znaš in če imaš pravi čoln, ni težav. Ampak. Kako bi to naredila midva z dvo in pol metriskim dingijem z dvema in pol konjema v motorju? Mislim, da se ta enačba ne bi izšla.

Kakorkoli, gorivo kupim, ga prepeljemo in ga pretočim. Polna usta nafte imam, ko jo potegnem skozi cev - nekaj bo potrebno ukreniti v tem pogledu, če mislim še kdaj na tak način točiti gorivo. Vesna skoči vmes na tržnico, kjer prodajajo le lokalno, na otoku pridelano hrano. Bomo kar meso jedli še naprej. Nismo dovolj bogati za tisto, čemur se reče "that's what my food eats". Samo za primerjavo: (majhna) glava solate je 3 dolarje, kilogram ribe pa 11. Hja, vse je cena krat tri napram Galapagosu. Pa saj je logično.

Ob enajstih se začne turizem. Najprej se sprehodiva po okolici in si ogledujeva moaije. Veličastni so, čeprav manj, kot so bili v moji (otroški) domišljiji. No, da ne bom preveč kritičen - vesel sem, da jih vidim v živo. To sem si res želel. In sedaj imam priliko - da bi še kdaj hodil na ta konec sveta, težko verjamem. Sledi ogled (plačljivega) lokalnega muzeja. Hmmm... Ena soba s panoji v španščini. Na posebno željo, nama dajo blok z angleškim prevodom in potem hodiva od panoja do panoja in bereva, kar piše v bloku. Temu bi jaz rekel branje knjige (v stoje) in ne ogled muzeja. In da spet malo omilim kritiko - v tej sobi so bile tudi tri vitrine z nekaj koščki orožja (za pobijanje ljudi in lovljenje rib). No, videl sem že boljše muzeje...

Nekaj malega časa, ki nama je še ostal do prevoza na barko izkoristiva za šoping souvenirja in (minimalno, kar je možno) hrane. V eni vrečki nesem vse nakupljeno, pa je stalo 40 dolarjev. V Puerto Ricu sva za ta denar pritrogala cel voziček!

Potem pa aus! Prestaviti se je potrebno na drugo stran otoka. Za jutri je napovedan "severe weather" in zaliv pred Hanga Roo je točno na udaru vetra.

pravi surfarski valovi: je bilo kar nekaj surfarjev danes

kapitan in prevoznika na poti do Male s 170 litri nafte

...samo še srp manjka

na poti do muzeja

cela skupina moaijev čuva vas oz. je bilo tako davno nekoč

...že takrat so imeli "big brother is watching you ..." in skrbi za tebe

moai - plastični spominki ; ogromno psov je tudi v tem mestu in jasno: vsi skačejo na mene iz ljubezni kot ponavadi

...novodobna kapelica naj bi varovala vas ... včasih mao, sedaj pa kristus, pa marija ...

po dolgem času videvam vrtove pred hišami

...tudi pokopališče je tudi na pokopališču po dolgem času videvam polno naravnih rož posajenih

Rapa Nui nogometna reprezentanca

skala po kateri menda plezajo in tekmujejo v pobiranju ptičjih jajc

4. november 2012, nedelja

Rapa Nui, Vinapu - Tongariki

Val ponoči se je samo še okrepil in danes nimava niti najmanjše šanse, da prideva z dingijem na obalo. Plan B. Prestaviva se 8 milj v zaliv Tongariki, morda nama tam uspe veliki met. Pa še namesto pod falango cistern za letalsko gorivo, bova sidrana pod mauiji. Prijetno jadranje v senci otoka s skrajšanimi jadrji. Vala, ki bi ga naredil veter, ni. Je pa val, ki se vali nekje od Antarktike proti severu. Nekaj metrov ga je, vendar naju na globini 50 metrov ne moti.

Povsem drugače je na novem sidrišču. Tu je Mala in kopica surfarjev. Koliko je vala, najlepše pove podatek, da je smo sidrani na globini med 12 in 17 metri. Je pa rolanja relativno malo, val je tudi tukaj še vedno dolg in položen. Ob obali se dvigne na ... uf, težko ocenim, morda 7-10 metrov. Tam se zlomi in v glavni vlogi nastopajo surfači. Midva z dingijem? Nekako ne bo šlo. Danes bodo pač cene krat nič. Ko se taka grdosija zaleti v otok, pluskne nekaj deset metrov visoko! Ali pa se naredi roller za surfače. Odvisno pač od konfiguracije morskega dna. Kakorkoli, na novem sidrišču je relativno mirno in računam na dober spanec. Jutri pa dalje, če uspeva dvignit sidro - se bojim, da je zelo dobro zagrabilo...

Se pa Vesna spravi k pripravi zdravega kosila. In zagotovi mi, da beseda zdrava hrana ni nujno sinonim za sabo hrano. No, jaz pa menim, da ni nuno, da se mož in žena strinjata prav v vseh podrobnostih. Menda je bila spodbujena z Mekovim pisanjem s plovbe proti Novi Zelandiji. Torej, danes je brezmesni dan. Zelenjavna juha (bučka je preživela še iz Costa Rice - poleg vsega tudi dvojce strogih sanitarcev!) in pataconas (alias pečene banane). Jaz si vseeno izbiram še tuno iz konzerve in prepečenec za dodatek. Zdravo! In ker se lepo obnašam, mi dovoli v juho nasuti krotone (kruhowe kocke). Vsebujejo blizu trideset sestavin v stilu sojino olje, fosfati, kisline, maščobe, pa hidrolizirane sojine proteine, umetna sladila in barvila, laktozo in inčune v prahu, razne encime, kis v prahu in še en kup stvari, ki jih sploh ne razumem: malodextrin, soy lechityn, ekstrakte annata in tumerica, soduim citrate, disodium phosphate, lactic in citric acid, autolyzed yeast extracht, hydrolized soy protein in še kaj. Neskončno zdravo! Morda je opomba, da se jih sme za en obrok jesti le pet koščkov namenjena temu, da ljudje ne bi prehitro ozdraveli. Kdo ve? Meko in Matjaž malo zbilansirata zdravje z novozelandskem, meni ne preostane drugega, kot čilenec. Pa smo potem vsi zdravi in zadovoljni!

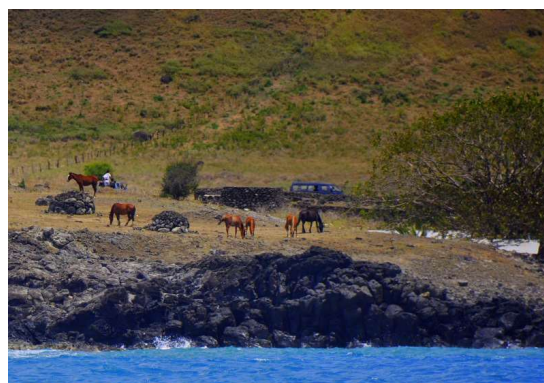
valovi butajo v nemočno obalo

hm, a tukaj naj greva z najinim dinghijem na obalo?

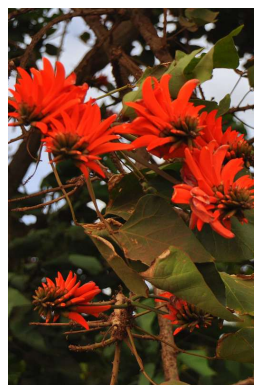
15 v vrsti jih čuva kmete....Tongariki

konjev je kar dosti videti po otoku - tudi ena izmed turističnih opravil

redki ptiči - v primerjavi z galapagosom

celo nekaj vrst cvetočih dreves najdeš

kamp - posodijo vse od šotora do ponve

čilenska avto reg. ... spet suhoparna!

za kapitanijo malce dekoracije

pokrajina pusta, redko zelenje, ampak, če jo ujameš ob pravi svetlobi je prav slikarsko navdihujoče

veliko moaijev je nametanih kar tako

glavna riva z mini peščeno plažo v Hanga Roa

5. november 2012, ponedelje

Rapa Nui, Tongariki - Anakena

Telefoni, jasno, naokoli po otoku ne delajo. Edina svetla izjema je Hanga Roa. Na barki imava dva Samsunga, tri Nokie in enega Thrane&Thrane, skupaj torej šest telefonov. Vendar. Samsunga se ne prižgeta. Eden se sicer prvi dan še je, potem pa nič več. Drugi je umrl že nekje na poti od Gapagosa do sem. Po skrbni analizi sva ugotovila, da ni težava v telefonih, ampak v polnilcih. Telefoni s prazno baterijo se, logično, ne prižgejo. Polnilec ali telefon, rezultat je enak - Samsungi ne delajo. Eni Nokii je crknil televizor in je neuporabna. Druga sicer dela, vendar ne pozna tukajšnjih frekvenc in se ne priključi na omrežje. Le tretja je delujoča. Stara dobra Olfijeva cigla, ki mi jo je šenkal pred letom, ko je sam predsedlal na pametne telefone. Dela pa Thrane&Thrane. To je pomembno. Ta dela povsod na planetu, na kopnem in na morju. In pogovori so neprimerno cenejši, kot tisti preko Mobitelovega roaminga na sumljivo delujočih telefonih.

Veter se nama danes obrne za 180 stopinj in z južne strani otoka se presidrava na severno. Vmes ujameva ribo za 40 dolarjev (po lokalnih cenah, preračunano 4 kg). Saj je ne bi, pa si je Vesna za kosilo zaželela svežo ribo v špargljevi omaki in s pečenim krompirčkom za prilogo. Vse sestavine imava, le ribe ne. Potem, ko sva pred dvema tednoma ujela zlato skušo, nisva več lovila. Pol ure me pregovarja, da spustim vabo v morje. Ne ljubi se mi, ker je kratka plovba, vsega deset milj. Pa ji na koncu le ustrezem. Vržem vabo, počakam slabe pol ure in (sredi naliva) iz morja potegnem ribo. In spet je lovopust dokler si naslednjič ne zaželi sveže ribe. Hja, tako to je. Tako to delajo ribiči.

Sidrana sva pred edino resno plažo na otoku. Dan je deževen in vetroven. Mala je končno po mesecu in pol vsaj malo stuširana. Na obalo ne greva. V dingiju tja ne bi rinila, čeprav bi se tukaj z malo domišljije celo dalo pristati na mivki. Bi bila pa zelo verjetno mokra. Nak, ne greva. Morda jutri. Morda tudi ne. Poleg plaže je nekaj maoijev in to je tudi vse, kar se tukaj lahko vidi. To pa vidiva tudi z barke.

6. november 2012, torek

Rapa Nui, Anakena - Hanga Roa

Prav lepo smo spali, še najbolje do sedaj na Rapa Nui. Pacifik na tem koncu pač valovi in otok nima zalivov, kamor bi se lahko sidrali in skrili pred tem zoprnim valom. Vse skupaj je zato precej rolajoče. Je pa tudi res, da dolgi oceanski valovi še zdaleč niso tako neprijetni kot kratki mediteranski in vse skupaj niti približno ni tako zoparno, kot pred obalo Španije. Prijetno pa ni. Po zajtrku se prestaviva proti Hanga Roi. Veter se je toliko obrnil, da je sedaj tudi Hanga Roa spet v

zavetru otoka. Krog je sklenjen, otok obplut. Spet naju nagovori luški kapetan. Po imenu. In sprašuje Mala-vat-is-jor-intenšn. Kaj neki?! Sidrali se bomo, kaj bi drugega. O-kej-Mala-nou-problem-drop-jor-enkor-end-stend-baj-on-uan-siks. Hmmm... In v čem bi lahko bila težava? Ma, ne bom si belil glave s tem.

Malo čakava, če se mimo pripelje kak domačin, da ga poštopava, pa ni nobenega na spregled. Spustim torej dingija v morje in se odpeljem na obalo. Rolerjev je danes neprimerno manj, kot pred dnevi in upam, da mi med dvema intervaloma uspe vpluti in potem tudi izpluti. Vplutje uspe brez vseh težav. Pa na internet in do rentičev, turist biroja in kapitanije. No, slednje spustim, ker mi na turist biroju povedo, da tam ne delajo več. Potem pa v lov za prevozniki čolnarji - za jutri. Kar načakam se, da končno pristane možakar v čolnu, s katerim se lahko zmenim za jutrišnji transport. In tole čakanje sploh ni enostavno. Ob mandraču je samo oštarija s hrano in pa slaščičarna. Jedel ne bom, v slaščičarni pa ne točijo piva. Hic! Vmes se nagledam rolerjev, s katerimi se ne bi rad srečal na poti nazaj. In se tudi ne, vse mine brez težav.

Sledi večerja na barki. Tuna, zavita v slanino v pehtranovi omaki in beli riž. Odlično! Še kozarec čilenske kislice (močno razredčene z vodo in fanto, da jo sploh uspeva spraviti po grlu brez rupuruta), ki se je ne bi sramovali niti naši vrli Primorci z njihovimi vini. Samo oni jim rečejo vrhunska, tukaj je to vino iz tetrapaka. Cena je pa itak enaka...

nekateri so pa res pogumni: morje ima 21C in se kopajo ! jaz grem samo po nesreči

trening veslačev je deloval izredno hud

...iz sebe so potegnili kot kaže največ...

...a trener, ki je zraven z istim tempom veslal, očitno ni bil zadovoljen

...na vrhu hriba trije križi ... najprej sem mislila, da so vetrnice :)

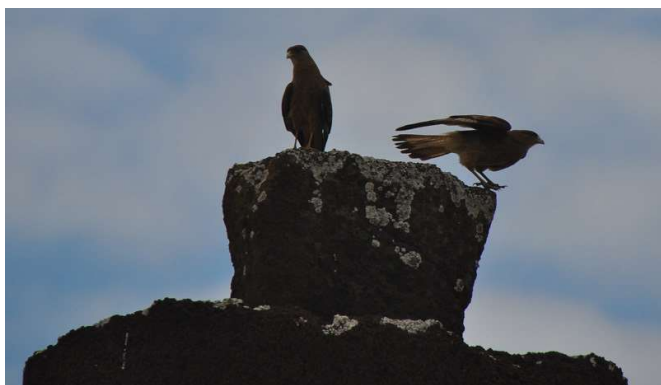
našla vinsko trto - sigurno čilenska

postrojeni maoi

konji vsepovsod

celo malo drugačen ptič

domorodka, vendar bolj čilenka

kot bi kdo tortice delal na hribu

mlado žrebe

7. november 2012, sreda

Rapa Nui - Hanga Roa

Ob devetih pride Freddy po naju. Vesna na internet, jaz po avto in na kapitanijo. Potem pa skupaj naokoli. Včeraj sem se zmenil za najcenejšega Suzukijevega Jimmyja, pa ga danes ni. Ok, grem pa drugam. Nou-sr-no-aj-hev-a-dil. No, kaj ponujaš dečva? Večji avto za ceno manjšega. No, prav, itak mi velikost ni pomembna, važna je samo cena. Dvajset dolarjev ceneje, pa še vedno oderuških 70 dolarjev. Imam pa vsaj terenca z motorjem kot se šika. In, mislim, da ga prvič tudi res potrebujem. Nekatere ceste so sicer čisto ok, druge pa... no ja, težko ločiš med cesto in okolico.

Pa greva na potep. Kupiti bi morala vstopnico v narodni park. 120 dolarjev za oba. Večini turistov ta denar poberejo kar na letališču. Midva, ki plujeva pod (skoraj) trikoloro in se tako tudi obnašava (po francosko), bi jo pa morala kupiti preden greva naokoli. Saj jo bova. Kasneje. Manjana. Edini dve kontrolni točki bova spustila, drugje naju pa itak nihče ne bo spraševal po tem kosu papirja. Tak je plan. Plan A. Upam, da ne bova rabila plana B.

Prebral sem, da je krater Rano Kau ob vasici O'Rongo najlepša stvar na celem Južnem Pacifiku. Hja, res je veličasten! Če ni najlepša naravna stvar na tem (velikem) delu sveta, je pa sigurno zelo lepa. Še posebej, ker ostali del otoka ni ravno biser naravnih lepot... Je pa zato ogromno kulturnih znamenitosti. Ogromno! Bivališča v tunelih lave, obzidja nekdanjih vasic in moaiji. No, pa še moai in moai, pa več moaijev skupaj, pa polomljeni moai in moai s kapo, pa taki brez tudi in največji moaji, pa najmanjši in... Vse na isto vižo. Situacija me močno spominja na Sardinijo in njene noraghe. Vidiš en moai in si videl vse. Vsaj kar se mene tiče.

Zato pa ne vidiš vsak dan spusta domačinov v (bolje rečeno: na) pirogah (alias dveh vejah evkalipta, povezanih s palmimi listi) po strmem travnatem pobočju. Stvar sploh ni tako nedolžna in padec je lahko usoden. Enega smo videli, pa se je srečno končal. So pa nastopi v kategorijah posameznikov, dvojic in mešanih dvojic. In kar je od vsega najboljše, so oblačila. Vsaj za ženske oči, bi rekel. Vsi nastopajoči so bolj slečeni, kot oblečeni in po koži veselo pobarvani. V cilju jih pričaka skupina bobnarjev. Slednji naredijo zelo prijetno vzdušje. Podobno, kot na Grenadi, samo tolkala pričarajo neko vrste melodije. In še malo glasnega dihanja in že je vzdušje kot v onem vuduju iz filma 007. Ko se spusti končajo, je na vrsti ples. Spet so v glavni vlogi bobnarji in trop plesalcev, ki jih nagovarja in usmerja strog poglavar. Vse v polinezijščini - niti besedice ne razumem. Odlična predstava sredi travnikov. Ampak. Vse skupaj je tudi narobe svet! Fantje so 95% goli, punce pa malo manj kot s feredžo. Vesna je uživala, kaj pa jaz? In z mano še deset drugih turistov in sto domačinov. Ja, predstava je bila bolj namenjena domačinom, kot turistom. Turisti smo bili v manjšini. Smo pa zato krepko zastopani okoli moaijev. Turisti in konji, približno enako.

Ogledava si še vsa sidrišča, kjer sva se sidrala in nisva mogla na obalo. No, v Anakeni bi se verjetno dalo (sedaj, ko vem, da je tam pomol), drugje pa ne. Še danes, ko je vreme v redu, ne gre, kaj šele takrat, ko je bil urnebes. Vožnja po tem otoku je bila bolj ali manj nerazburljiva (mila oblika besede: nezanimiva), pokrajina je namreč precej dolgočasna, neskončni pašniki, polni konj in tudi nekaj goveda vidiva. In, kot rečeno, turistov okoli znamenitosti. Le na enem delu je (umetno posajen) evkaliptusov gozd. In nekaj razglednih točk, miradorov, kjer si lahko ogledava edino naselje, Hanga Roa, kako razpotegnjeno leži na relativno ravnem delu otoka.

Še v oštarijo zavijeva na kosilo, vrneva avto, nakupiva nekaj (pre)drage hrane in za 200 dolarjev lažja in za dve (napol polni) vrečki težja s Freddyjem nazaj na barko. Jutri ob desetih pridejo oblastniki in nama dajo odpustnico za plovbo proti Pitcairnu. Tak je plan A.

krater

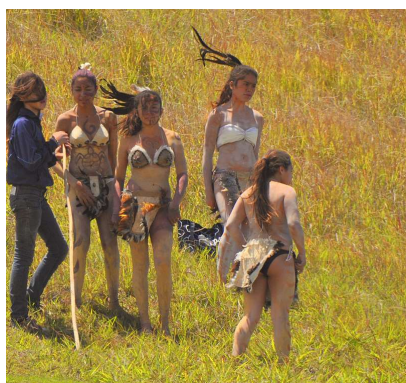
hm, le kaj gledajo vsi gor ?

...pa padeta mimo dva na hlodih ...

...takole so bobnali medtem,ko so se spuščali s pirogami po klancu dol

...dečve so navijale

...pa so plesali bojni ples moški....

...pa dekleta v mikicah in krilih

...pa moški in dekleta skupaj...

...pa za konec fantiči mladi

...za konec pa še gasilska vseh nastapajočih

Rano Raraku - pobočje posejano z maoji

tu blizu sva se zadnjič sidrala; hm, z dinghijem bi bila težka priti sem

8. november 2012, četrtek

Rapa Nui, Hanga Roa

Vetra je danes malo in tudi val se je precej umiril. Spala sva dobro. Ob desetih pridejo uradniki na barko, da naredimo zarpe za naprej in nam poštempljajo potne liste. Vesna malo poštima barko, sam pa oddingiram na obalo še na zadnji internet in oddati razglednice na pošto. Net uredim, na pošti pa hočejo za znamke pesose. Vsakič, ko sva šla mimo te pošte, je bila zaprta, tudi včeraj. In zapravila sva, razumljivo, vse čilenske pesose. Ah ja. Pa z dvema dolarjema v roki do prve odprte suvenirdžinje (kar ob tej rani uri ni samo po sebi razumljivo) in potem po špansko lepo prositi za menjavo in leteti nazaj na pošto pa naprej do dingija in na barko. Pridemo skoraj istočasno, jaz in uradniki. Poštempljajo, podpišejo in lahko gremo.

In tudi gremo. Naštiram smer, postavim way pointe in ... ma, saj ne morem verjet! Na moji karti spet manjka otok. Preverim še na drugih kartah, nikjer ga ni. Še dobro, da imam knjigo, Lonely Planet za južno morje, kjer je ta otok opisan. Majhen atol, Ducie po imenu, se nahaja točno na naši poti, 540 km (da, kilometrov) pred Pitcairnom. Ni poraščen in ga je zelo težko opaziti. Še posebej med spanjem. Upam, da me taka presenečenja ne čakajo več. Ne bom valjda plul z Lonely Planetom v roki! Pa mi vseeno zadeva ne da miru. Popoldan preverim še na tretji karti in - ga najdem. Kar precej je iz naše (najkrajše) poti, zato ga nisem našel. Na napačnem mestu sem ga iskal. Skica v Lonely Planet očitno le ni najboljša navigacijska karta.

Bo pa tole malo počasnejša etapa, se mi zdi. Več ali manj bomo na obrobju anticiklona in deležni šibkih vetrov iz vseh smeri. No, lahko imamo tudi urnebes, jasno. Vendar ga ne pričakujem. Smo pa definitivno pod glavnim pasatnim SE lokom vetrov. Že na Rapa Nui sem spet začel dnevno spremljati vremenska dogajanja, tukaj jih bom očitno tudi moral. Kot na domačem Jadranu. Še temperature so take! Berem, da barke za to pot potrebujejo 13 dni, kar je ogromno glede na razdaljo, 1120 milj. V enem tednu (če bi upošteval povprečno potovalno hitrost, ki sva jo dosegala proti Rapa Nui) tudi midva tega nikakor ne moreva narediti, po tiho pa le računam na največ deset dni. No, bomo videli. Za začetek prestavim ladijsko uro za eno uro nazaj. Današnji dan ima tako 25 ur. Jutri pa spet, do Pitcairna moram to narediti trikrat.

Proti Pitcairnu

nana Rapa Nui ... al tako nekako se reče po polinezijsko ...

:)

Vzhodni Pacifik 2012

Pacifik

9. november 2012, petek

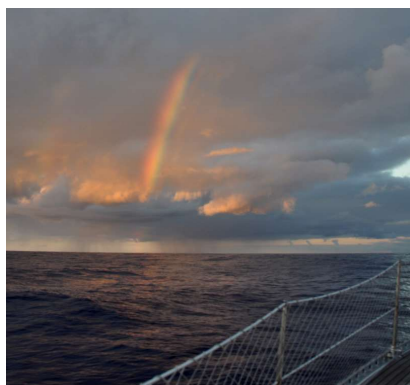
Rapa Nui - Pitcairn (1. dan)

Še en dan, ki bo imel 25 ur. Nadoknaditi morava čudno rapanujsko uro, kjer se je dan naredil šele malo pred osmo uro zjutraj, noč pa po deveti zvečer. Vetra je malo, 3 Bf od zadaj in jutrišnji dan naj bi bil še bolj bonacen. Nekako vztrajava z jadrji, hitrost je temu primerna. Če se dvigne preko 5 vozlov, sem zadovoljen. Pa se redko. Sva pa vseeno v prvih 24 urah (manj kot en dan, dan ima 25 ur!) naredila 125 milj DMG. Očitno nama izdatno pomaga tok.

Ponoči sva srečala ladjo. In to precej na blizu, na manj kot tri milje smo pluli v najbližji točki. Potem pa spet nič. Plovba bi bila povsem nenaporna, če bi le bilo za en kanček več vetra. Nekaj vozlov bi bilo dovolj. Ko ga imamo 9-10 vozlov (3 Bf), plujemo s hitrostjo 3-4 vozle, pri 12-13 vozlih vetra (4 Bf) pa Mala pospeši na čisto spodobnih 6-7 vozlov. Vendar noče in noče pihnniti te tri vozle več...

Za kosilo pa gratinirani telečji medaljoni s šampinjoni in priloga testenine. Za prste polizat! Pa vilice in krožnik tudi...

Ponoči je še slabše. 1-2 Bf, čista krma. Piha diesel. Gorivo sem nameraval imeti do Havajev, pa glede na vremenske napovedi zdrži samo do Francoske Polinezije. Ma, saj sem vedel, da bo ta del poln bonac, kaj se sedaj čudim!

mavrica sredi morja

10. november 2012, sobota

Rapa Nui - Pitcairn (2. dan)

Vetra je 0-1 Bf. Torej smo v znanem področju udara bonace iz svih pravca. Če bi bilo morje toplejše (sicer je sedaj že preko 22 stopinj, a je to premalo za nas), bi ugasnil motor in bi se šla malo skopat, kot na Atlantiku. Preko Inmarsata potegnem najnovejšo vremensko napoved. Hja... Danes bo cel dan tako. Pika. Šele ponoči naj bi se veter dvignil in pihal - v kljun. Ah, ja. Jutri bo torej orcanje v 3-4 Bf, potem se pa spet zavrti na polkrmo. Vendar. Taka je le vremenska napoved, bomo videli kako bo vreme...

Vreme je poslušno sledilo vremenski napovedi. Celo 0 Bf spet vidim na instrumentu. Je pa zato elektrike na pretek. In vode tudi. Idealna kombinacija, da v akcijo stopi pralni stroj. Vreme je sončno, računava, da se bo perilo sredi vijoličastega olja sušilo v redu.

Je pa zato danes poseben dan. Danes je največji izmed vseh velikih praznikov. Martinovo. Nobene goske na žalost nisva ujela. Za kosilo je kar rižota. Odlična rižota z veliko mesa, vendar le rižota. Hic! Nekaj sva sicer mahala z ribiško palico po zraku, da bi vsaj galeba ujela, pa nama ni šlo. Očitno je to težja rabota kot ribolov. Vendar. V hladilniku je Sladki muškat iz slovenskega Primorja! In po kosilu roma flaška na oltar (po slovensko: žrtvenik), našo mizo v kokpitu, torej. In kot del obreda svečano potegneva zamašek iz flaške. Salve!

tako mirno morje, da se oblaki odsevajo v njem

martinovanje na Mali - zadnja steklenica sladkega muškata

11. november 2012, nedelja

Rapa Nui - Pitcairn (3. dan)

Jasna noč brez lune in vetra postreže s fantastičnim nebom. Koliko zvezd! In svetlejše se odsevajo v morju, kot se bi sicer luna. V morju polnem bioluminescence. Zrak je suh, zvezde se vidi čisto do horizonta. Predvsem pa je dejstvo, da je najbližja umetna svetloba tisoče kilometrov stran, silno redka naravna dobrina v današnjih časih. S knjigo in daljnogledom v roki iščem ozvezdja.

Po napovedi se veter zjutraj pojavi. 2 Bf poženeta Malo po morju brez valov 5 vozlov, ko pa se okoli poldneva veter dvigne na 3, skoraj na 4 Bf (11 vozlov), pa je potrebno že krajšati. Hitrost med 6 in 7 vozli je sicer dobra, smer pa ne čisto. Piha namreč zahodnik in dokler se ne dvigne val nekako še loviva 30 stopinjski kot v (navidezni) veter potem je pa vse slabše. Ponoči tako jadrava praktično pravokotno na pravo smer, pa še v taki smeri od časa do časa močno nabijeva. Vsakič me zaboli srce, spomini na plovbo od Costa Rica proti Galapagosu so še preveč živi. V celi noči narediva le 20 milj DMG, najmanj do sedaj - na celi poti od Izole do sem. Do Pitcairna imava pa še 700 milj...

moj ubogi zeliščni vrt, ki se je skrival pred inšpekcijami je čisto preč prišel na galapaškem in rapanuiskem mrazu; meta iz slovenije, bazilika iz paname in jamajška začimba za omake in juhe

12. november 2012, ponedelj

Rapa Nui - Pitcairn (4. dan)

Veter preko dneva se je umiril, val tudi. Smer pa ne! Še vedno vleče iz zahoda in temu primerno počasno je naše napredovanje. Spet pa se vali preko oceana dolg in nekaj metrov visok val. Za nas je popolnoma nemoteč, položen je, s periodo 10-15 sekund, kaže pa na precej močan veter tam nekje daleč na jugozahodu.

Dan tako mine v branju. Že pred nekaj dnevi sem se lotil (nadaljevanja) branja Tkanine veselja. Knjige, ki opisuje prostor in čas v katerem živimo skozi oči kvantnega fizika. Poleg znanih in dokazanih dejstev Einsteinovske in Newtonove kozmologije, naniza še veliko izredno zanimivih hipotez o tem, iz česa je vse skupaj sestavljeno, od kod prihaja in kam gre. Ker pa so vse to le matematični modeli in fizikalne spekulacije, ki jih eksperimenti še niso potrdili, bi jaz temu prej rekel religiozna knjiga in ne fizikalna. Kakorkoli, zanimiva je in potegne v branje kljub (za mene in mojo počasnost branja) ogromnemu številu strani. No, morda je pa to celo prednost - vsaj časa imam tukaj na pretek. Dolgočasim se.

Vsaj tako je zgledalo. Dokler nismo zaorcali. Kar naenkrat smo bili močno nagnjeni in zavili smo v veter. A-ja-ja-jaaaah!

Preverim in avtopilot se je izključil. Hočem popraviti smer ročno in - ne gre. Uffff! Vrag odnio šalu! Ostala sva brez krmila. Takoj je potrebno pospraviti jadra in se lotiti popravila. Druge ni. Samo, popravila česa? Dingi roma v morje, platforma se odpre in šraufam tisto, kar sem nekoč sredi Atlantika že počel. Okvaro lociram tako, da odklapljam po delih. Vesna mi asistira. Avtopilot je v redu. Krmilni list je v redu. Ok, zmaga je naša, to je konec koncev vse, kar potrebujeva. Krmilno kolo se ne vrti. Previdno se ga lotim in po nekaj poskusih je spet vse po starem. Spet deluje kot singerica. Očitno se je v stebričku kakšna žica zapletla med zobnike. Pogledati bo potrebno in popraviti. Vendar ne sedaj in ne tukaj. Laguna pred Mangarevo bo verjetno prva možnost za kaj takega. Tukaj samo še vse skupaj nazaj sestaviva, pospraviva dingija, dvigneva jadra in - se naprej dolgočasiva.

13. november 2012, torek

Rapa Nui - Pitcairn (5. dan)

Jutro poskrbi za neprijetno novico. Po mirni noči (polni wind shift alarmov, ki jih ne morem in ne morem nikakor izključiti), kjer smo se bolj sprehajali, kot vozili z vetrom okoli 2 Bf, vidim v sončni luči, ki se ravnokar pojavlja na nebu, natrgano še eno pripono. A-ja-ja-jaaaaah! Tokrat je šel k vragu slavni baby stay. In kaj ima skupnega baby stay s priponama, ki sta šli v cvet pred Galapagosom? Tudi baby stay je prešel znani umetnik Mladen di Isola. Ah, ja... Malo razmišljam, kaj storiti. Kakšne velike izbire na tem delu morja nimam. Najbližje mesto, kamor mi lahko sploh kaj pošljejo je Rikitea na Mangarevi. Teden dni plovbe od tod. In vmes morava zdržati, kot kažejo trenutne vremenske sheme, nekaj dni nesramno močnega vetra okoli Pitcairna. Popravljati te pripone nimam kaj, da bi lahko na Pitcairnu dobil kakršen koli nadomestni del, so pa tudi samo sanje. Itak morava pa do tja prej priti. In potem imeti možnost kje sidrati...

Ampak, danes je dan z malo vetra in pripone niso glavna tema. Ne bom se sekiral na zalogo, bo še dovolj prilik za to. Danes je pomemben dan. Na našem koncu je sončni mrk. Popolni sončni mrk. Vreme je lepo in z daljnogledom delam sliko na papirju že od jutra dalje. To na palubi rolajoče se barke ni niti najmanj enostavno, vendar - volja je močna. Itak moram nekako ubiti dolgčas. Ampak. Moja slika sonca je ves čas pričakovanja mrka popolnoma okrogla. Potem se pa pooblači. Ah, ja... Z malo domišljije skozi oblake sicer majčken kos kroga manjka - no, kolikor se to da oceniti, seveda. Rahlo razočaranje. Pa tolažim samega sebe: itak bi bil pri nas viden le delni mrk, big deal. Še malo računam v glavi in mi postane jasno, da veliko sploh ni bilo za videti. Hja, Pacifik je res velik! Če je popolni mrk viden na Južnem Pacifiku, še ne pomeni, da je tak viden tudi pri nas. Čeprav je pas plosence širok nekaj tisoč kilometrov, še vedno ne pokriva celo morje. To je na ogromnem Pacifiku samo ozek trak. In mi smo od središča tega traku skoraj 3000 km severno.

Za kosilo pripravi Vesna (jasno, da ona) tuno v omaki. Poleg pijem ono našo mišungo vina, soka in vode (predvsem vode). Spet pašejo večje količine tekočine, pa še za ledvica je to zdravo (torej se zdravo prehranjujem). Temperatura se počasi dviguje in podnevi sva v kabini prvič po dveh mesecih namerila preko 27 stopinj. Tudi morje jih ima že krepkih 24.

Mladenu iz Izole ni uspelo tudi baby staya narediti tako kot je potrebno :(

14. november 2012, sredo

Rapa Nui - Pitcairn (6. dan)

Še vedno pod vtisom spekulacije o "teoriji vsega" sem še sam razvil novo teorijo, ki se glasi v osnovi takole: "Kruh in veter se izključujeta". Matematični dokazi so prezapleteni, da bi jih podajal na tem mestu (tako piše v glavnem povsod tudi v oni Greeneovi knjigi o tkanini vesolja), v osnovi pa temeljijo na Paulijevem načelu in upoštevajo zakone Splošne relativnostne teorije. Same teorije se ne da neposredno dokazati na mikrokozmoškem nivoju, obstajajo pa vsaj trije posredni dokazi. Prvi je nevzhajajen kruh, drugi malo bolje vzhajajen kruh in tretji dokaz je čisto spodoben kruh. Nastali so ob upoštevanju treh različnih robnih pogojev. Treh vrst kvasa, namreč. Kar je pri vsem tem zanimivo, je to, da so vsi trije nastali v trenutku, ko

je bila na barki prisotna napetost 115 VAC. Slednje kaže na dejstvo, da je bil takrat prižgan generator, kajti če se malo spustimo v tehnične rešitve električne napeljave na Mali (kar presega okvire tega pisanja), se hitro lahko ugotovi, da je napetost 115 VAC možno uporabljati le ob delujočem generatorju, saj inverter ne ponuja te možnosti. In če še malo naprej razpredamo, hitro pridemo do briljantne zamisli, da je za pogon generatorja na Mali potrebno, da deluje tudi motor. Ob upoštevanju še enega robnega pogoja in sicer, da se kruh peče 3 ure in 20 minut in trije kruhi torej preko 10 ur (upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da je kruh potrebno vzeti iz pekača, počakati, da se ohladi in vanj vstaviti nove sestavine) nas pripelje do čudovite zamisli, vredne samo največjih umov na Zemlji. To je ugotovitev, da je motor deloval prvenstveno za pogon plovila in ne za proizvodnjo elektrike, saj je za dopolnitev akumulatorjev dovolj že precej krajše delovanje. Še en globokoumen miselni skok in pridemo do dejstva, da po vsej verjetnosti ni bilo vetra. In s tem smo (sicer posredno) dokazali na začetku napisano teorijo. Kaj ni to čudovit dosežek?

In tako naprej, vse do strani 629, ko se knjiga konča.

Od sinoči torej vetra ni in ga po napovedih ne bo do jutri dopoldan. Ves ta čas imamo 1-2 Bf W, kar v prevodu pomeni 3-4 vozle v nos. Od jutri dalje pa dokler traja napoved jih bo pa 5-7 Bf E! Niti najmanj mi ni jasno, kako se bova midva ustavila na Pitcairnu, kjer ni nobenega zaliva, primerneza za sidranje, razen v brezvetrju in predvsem brezvalju. No, pustimo se presenetiti.

Za začetek sem se pustil presenetiti že opoldne. Kruha ne pečemo več, torej je veter (še ena potrditev one moje teorije). Ravno dovolj ga je (3 Bf), smer pa (jasno, da ne more biti bolj jasno) točno v kljun. Valovi so sicer majhni, vendar zopni in Mala spet nabija. Jadrava precej iz smeri. VMG pade na 1-2 vozla. Groza! Prav zopni je tale del poti. Vetra ni ali pa je v nos. In to tukaj, ko bi moral vzhodnik vendarle še prevladovati. In vsak dan spet spremljam vremensko napoved. Kot bi bil na domačem Jadranu.

15. november 2012, četrtek

Rapa Nui - Pitcairn (7. dan)

Elektrike, vode in kruha imamo dovolj, perilo je tudi oprano. Ni več razloga, da ne bi bilo vetra. In v skladu z onim mojim včerajšnjim zakonom, veter mora priti. In pride. Okoli poldne se pojavi 3 Bf SW. Računam, da v kratkem obrne preko S na SE in potem bomo s polkrmno zmagoslavno pripluli na cilj. Yeeees! Končno. Po tednu dni bonac in vetra v fris! Za moj okus in predvsem Malin okus ga bo sicer malo preveč, vendar vsaj smer naj bi bila prava. 5 Bf SE. Če bo vremenska napoved zdržala presojo krute realnosti, jasno. Pred vetrom pa pojeva še en aroz con camarones, odličen je.

Vesna ima vročino in se slabo počuti. Samo še tega nama je treba, da naju ne spustijo na otok. Prebivalci so precej neodporni na bolezni, ker živijo tako izolirano življenje in zdravnik pregleda vse obiskovalce, preden jih spusti dalje. Sploh so to čudni tiči. Potomci upornikov z ladje Bounty. Kakih dvajset jih je bilo, upornikov skupaj s Polinezijci. Potem so se pa v nekaj letih bivanja na otoku med sabo pobili in preživel je le neki Adams (od tod tudi ime vasice, Adamstown), deset Polinezijci in 32 otrok. Petelin, kure in piščeti. In kakšen naj bi potem zgledal otok, če je glavno mesto kurnik?

Ob dveh je 4 Bf SE in ob šestih 5 Bf E. Ponoči se veter okrepi na 6 Bf E. Pojavi se val, 2-3 metre ga je. Povzroča rolanje, ne pa tudi nabijanja. To bomo že prenesli. Upam, da tudi Malin natrgani baby stay. In pri tej hitrosti morda pridemo v soboto še podnevi. Pridemo že, kje bomo pa sidrali, pa ne vem. V Bounty Bayu sigurno ne, tam bo doma val in veter. Naravnost notri vleče.

16. november 2012, petek

Rapa Nui - Pitcairn (8. dan)

Noč je minila v stilu Riding on the Storm. Radar sicer štimam, vendar so nevihte premočne. Vsakih 15 minut tuli in me zbudi. Grozno zopno! Ima me, da bi ga izključil in se zanesel samo na AIS. Ampak ne, vseeno se raje odločim za vstajanje in kvitiranje, čeprav je morje na tem koncu prazno. Razen ene ladje na AIS še pri Rapa Nui, nisva v celem tednu videla nikogar. Pacifik je velik, ni kaj.

Malo berem o zgodovini dogajanj na ladji Bounty. Nisem vedel, da je bilo na to temo posnetih kar nekaj filmov. In to takih z dobro zasedbo. V glavnih vlogah so nastopali Errol Flynn, Clark Gable, Marlon Brando, Anthony Hopkins in Mel Gibson. Sami zvezdniki svojega časa.

Morja je več in več. Valovi so visoki 3-4 metre. Ko stojim za krmilom, jih gledam kako se valijo za barko in ko smo v dolini je naslednji vrh krepko nad mojo glavo. Morda sem jih ocenil še premalo, vsaj nekaj večjih vsake toliko časa sigurno. Tudi vetra je konstantno 6 Bf. Za ocean in za Malo je to veliko. In v vsem tem rolanju spet voda! Spet se je snela cev na

bojlerju, kjer je bila uporabljena premajhna smrekica (ali prevelika cev, kakor se gleda na ta problem). Ko se voda segreje, segreje tudi cev in malo se dvigne pritisk in ... in dvesto litrov je pod podnicami preden se oglasi bilge alarm. In ker je barka na dnu tako ploska, da ni izrazite najnižje točke, v rolanju voda šiba simo-tamo po celim dnu. Zanimacija za nekaj ur lovljenja pljuskov pri vseh možnih luknjah skozi rebra. Z ročno črpalko, seveda.

17. november 2012, sobota

Rapa Nui - Pitcairn (9. dan)

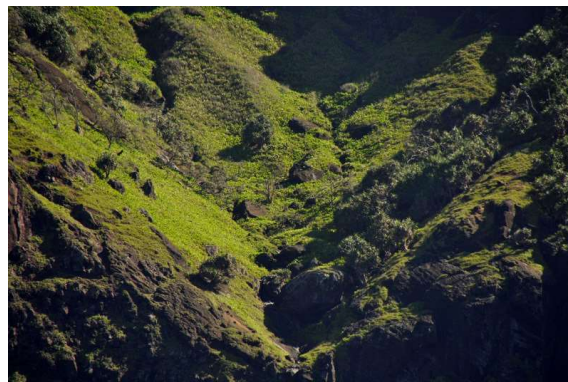
Ponoči veter pade na 4 Bf in s tem tudi najina hitrost. Točna krma je in samo z genovo dosegava v povprečju manj kot 6 vozlov. Ne vem, ali nama uspe pristati pred nočjo. Se pa zato malo pozabavam z angleščino. Stranišču na barki se po angleško reče head. Kaj pa, če na školjko s seboj vzamem (strokovno) literaturo? Je to potem Head Office? Pretežko razmišljanje. Raje si pripravim bambus. Tukaj ga še lahko pijem po mili volji, na Pitcairnu je potrebno v te namene kupiti licenco. Prodajajo namreč licenco za pitje. Hmmm...

Deset milj pred otokom, jih pokličem po VHF. Takoj se javijo, bravo! In sporočijo mi vremensko napoved (ki jo itak že poznam, pa vseeno od viška glava ne boli). Predlagajo mi sidrišče in to tako, da mi sporočijo GPS koordinate na tri minutne decimalke natančno. Čeprav se mi zdi to malo pretirano, je informacija lahko koristna. No, ko priplujem do te točke na SW strani otoka, vidim da je bilo to ne le koristno, ampak tudi potrebno. Temu se reče local knowledge. Brez te informacije niti pomislil ne bi, da se na tem mestu lahko sidram. Precej na odprtem je, tako rekoč sredi morja, in pred prepadno obalo otoka je nešteto čeri. Na prvi pogled popolnoma nezaščiten. In na globini 22 metrov. Vso verigo sva dala v vodo, pa sidro ne drži dobro. Enostavno je 75 metrov verige na dvometrskem valu premalo. Prvi del noči me ne skrbi, vetra skoraj ni, potem pa ne vem, kako bo. Na zavetrni strani otoka sva pod visokimi klifi. Nimam pojma kako se veter obnaša ob tako majhni oviri, kot je dve milj dolga, miljo široka in tristo metrov visoka otoka sredi ničesar. Upam, da bova v zatišju, lahko so pa tudi močni refuli. Zaupam v local knowledge. No, vetra naj ne bi bilo več, kot 4 Bf in če naju odpihne, naju odpihne na odprto. Bom pa, ironično, to noč sigurno slabše spal, kot sem vse noči do sedaj, ko se nama sredi morja ni moglo nič zgoditi.

Zvečer sva torej priplula do Pitcairna, še enega dragulja na najini poti. Spodobi se, da nazdraviva. Bailey in whiskey. In pipica. Jutri, kakor kaže sedaj, še ne bo možno na otok, v ponedeljek in torek pa naj ne bi bilo težav. Bomo videli...

otooooo pred nama ... Pitcairn

otok je kar zelen

najino sidrišče prvi dan

18. november 2012, nedelja

Pitcairn

Naslov bi lahko bil tudi Rapa Nui - Pitcairn (10. dan). Na obalo danes še ne moreva. Morda jutri. Noč sva prebila v redu, čeprav sem precej slabo spal in malo tudi hodil v kokpit gledat situacijo naokoli. Počutil sem se kot čarteraš začetnik, ki se ne zna sidrat in potem ne ve ali mu sidro drži ali ne. No, z majhno razliko. Jaz sem vedel, da mi ne...

Noč je bila nevihtna (brez bliskov, jasno - te sva nazadnje videla na plovbi proti Galapagosu). Dan je lep. Sončen in rahlo vetroven. Dopoldan tako preživiva v branju in popravljanju. Črpava vodo, kaj drugega. Tokrat je crknil filter za morsko vodo. Kar počenega sem našel, ko sva dvignila podnico in iz njega je konkretno kapljalo. Kar tako, enostavno. Počil je plastični pokrov. Moram se malo pozanimati, kdo je bog vodovodne lajtunge in mu na oltar položiti kakšno darilce. Tole, kar se nama dogaja z vodo definitivno ni delo naravnih sil. Ne more biti! Malo statistike pa menda že poznam in verjetnostni račun tudi. In ko sem že v fazi popravljanja, popravim še škoto glavnega jadra in preflintam VHF iz odklopnika z instrumenti na odklopnik z ostalimi komunikacijami. Da bom imel lahko radijsko postajo vključeno tudi brez ostalih instrumentov. Od časa do časa to pride prav.

Popoldne se premakneva v Bounty Bay. Dve miljii ni nič posebnega, če... če ne bi vmes razbila barke. No, ne čisto razbila, močno pa poškodovala vitalni del. Račji kljun, kjer leži sidro. Samo za v smeti je še. Kar spet niti ni tako zelo hudo, ker je zadeva narobe narejena (kopija X-Yacht, baje!) in je primerna samo za marine. Sidro je v nekaj zapelo in veriga je bila napeta. Tudi to samo po sebi še ni nič hudega. Pač se verigo popusti in poskusi malo levo, malo desno in enkrat bo že popustila. Hudo pa postane, če barka ni v marini ampak na sidrišču, kjer je veliko vala. Malo večji val, morda kak meter in pol, je priletel ravno v nepravem trenutku in kljun dvignil z vode. Samo škrt je naredilo, teak je poletel po zraku, jeklo se je zvililo, vari so popustili in račji kljun se je v trenutku spremenil v kup zveržene pločevine. In pri tem zarezal rane v gelcoat. Ok, to na trupu bomo popravili, ko bomo v marini, to je le lepotno. Večji problem bo urediti pleh, da bomo spet lahko uporabljali sidro. Ah, ja... Še malo pa bom postal največji ekspert za popravljanje barke na najbolj nemogočih lokacijah.

Ampak, s tem se bomo ukvarjali jutri...

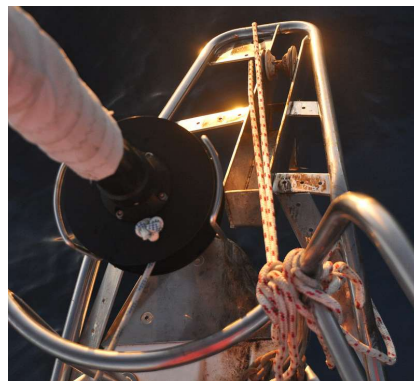
tudi veliko dreves je na tem otoku

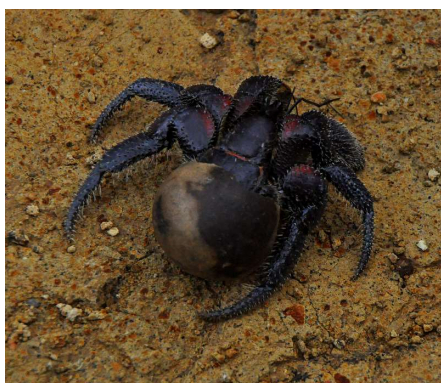
valovi močno butajo ob obalo in ni šansa, da kamorkoli greva z dingijem

mini otoček z eno palmico

polomljen račji kljun ... teaka ni več; odletel na vse strani in padel na dno morja

rak, ki si dom naredi v kokosu ... imenovani coco crab

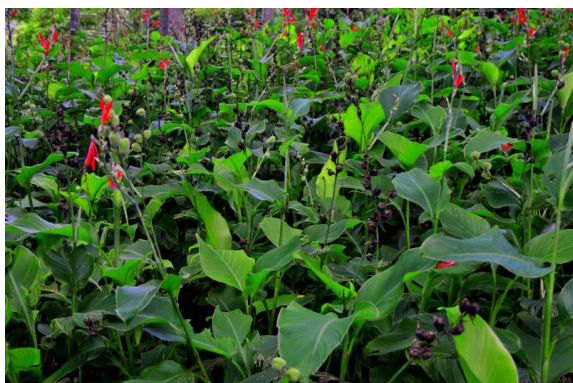
pa še ena kičasta z vrha otoka

pogled iz najvišje točke otoka

do Pariza 15127 km, do New Yorka 9322 km; do Tahitija 2325 km; do Sydneya 7493 km; do Wellingtona 5333 km; Oeno island 128 km hm in koliko je do Izole ?

rože so ravno dobro začele cveteti

pogled iz vrha otoka

koza se Tonetu ni hotela umakniti

domorodci full divjajo s svojimi majhnimi aluminijastimi čolni

19. november 2012, ponedelj

Pitcairn

In tudi se. Malo pozneje. Ko pogledam iz kabine, vidim ladjo. Ladjo! Razen ene, nisva videla ladje že od Galapagosa. In hkrati z mano, jo ugledajo tudi na otoku in takoj pokličejo po VHF. Pa jim mojstri ladjeplovci samo odgovorijo, da so si otok ogledali le od daleč in gredo naprej proti Panami.

Potem pa midva dingija v vodo, iztočiva vodo iz rezervoarja in na obalo. Morje je po njihovih merilih danes tako mirno, da lahko celo tako majčkена igračka, kot je naš dingi premaga oceanski val. Pol države naju pričaka. In ko stopiva na obalo, se število ljudi v državi v trenutku poveča za neverjetne 4%. Toliko štejeva tukaj, toliko! Doma pa... Kakorkoli, pričakajo nas policaj v uradni uniformi, immigration (ista oseba), customs (spet isti človek, Bill), quarantine (jasno, kdo je to) in tourist officer (hej, to je pa Mike!). In še nekaj drugih, pa gospe, ki naju takoj povabijo na kosilo. Vse skupaj koordinira Pitcairn Radio (alias Simon) z dolgimi lasmi, spetimi v čop. Aja, in pogovarjamo se po angleško! Yeeesss!

In dobiva Pitcairn štampelj v pasoše. Enega najbolj zelenih žigov na svetu! Vpisan ima datum prihoda, datum odhoda naj si pa kar sama vpiševa. Saj veste, pravi immigration, weather permitting. Dingi je zunaj. Tako, kot tudi vsi njihovi čolni. Naložimo se na quade in odpeljemo po levi, kot se za članico commonwealtha spodobi. Vozimo se po edini betonirani cesti, dolgi slab kilometer mimo nešteti prometnih znakov. Kažipotov je toliko, kot jih nima cela Latinska Amerika skupaj! Do vsake hiše kažejo. In to večkrat. Da se pa vseeno ne bi izgubila, nama da Mike, turistični delavec par excellence, še dva (!) načrta otoka. In en kup prospektov. Pa še slika naju skupaj z dingijem za njihovo spletno predstavitev in za na Facebook.

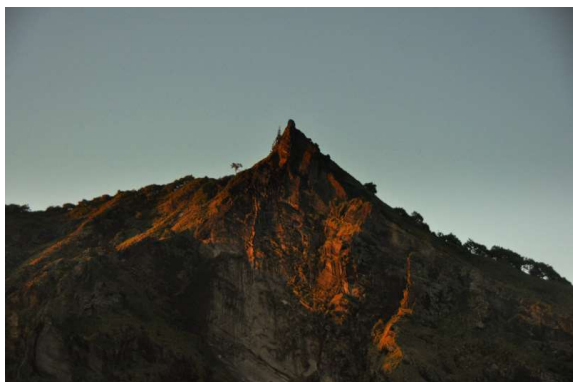
Malo greva skupaj naokoli in si ogledava nekaj znamenitosti. Recimo pokopališče. Še pomnite tovariši, Susak? In Adamsov grob in še kaj. Potem se razideva. Jaz v akcijo za popravilo barke, Vesna v inštrukcije k Miku in na kosilo k Betty. O kosilu raje ne govori, bilo je polno čebule, Mike ji pa lepo vse skupaj razložil.

Jaz pa z majstori na barko. Snamemo skrivenčen račji kljun in ga odnesemo v delavnico. In potem se začne ravnanje. Malo s primežem in malo z bagerjem. In malo z macolo in malo z ročico. In potem švasanje in dodajanje dodatnih opor. Onih mojih iz proteze za avtopilot na Atlantiku. Kar tako sem jih vzel s seboj iz Izole in sta mi prišli prav že za dve protezi. Super. In nazaj na barko in... Ne paše. Pa spet krivljenje in švasanje. In spet ne paše. Pa spet in spet. In potem eureka! Še triranje naklona z leseno kladico in proteza je popolna. In precej bolj trdna, kot originalna rešitev. Očitno mi ne gine redesign v Sloveniji. Recimo temu po programsko "Račji kljun ver. 2.0" ali po domače "Račji klun - major upgrade". In potem popravilo trupa, sprednje pripone in montaža novega račjega kljuna. Ampak. To bo šele spomladi.

Sem pa rešil tudi težavo z baby stayem. Malo po Rajkovih napotkih, malo sem pa zadevo poenostavil po svoje in po nasvetih tukajšnjih mojstrov. Namesto vara bodo (upam) držale tudi sponke. Do Honoluluja, ko bom namestil novo pripono. Tako je Mala spet popolna - z dvema novima protezama. In to sem uspel urediti na koncu sveta. Na mestu, na katerem bi si najmanj mislil, da mi bo to uspelo. Skoraj sigurno mi kaj takega ne bi ratalo na Rapa Nui. Kako je bilo na Galapagosu, je pa itak znano. In cena? 50 dolarjev za dva človeka, vsak po šest ur dela in nekaj malega materiala, pet (povratnih) voženj s čolnom in quadom. Samo prevoz bi me na Rapa Nui stal 100 dolarjev, da ne omenjam ostalega. In da ne omenjam niti onih 1200 dolarjev, kot je hotel za montažo pripon mojster z Glapagosa. No, ker so po bitki vsi generali pametni, bom pa še jaz. Če bi na Galapagosu imel znanje, ki ga imam sedaj, bi nove zajle mirno naročil v Honolulu in bi lahko izplula proti Rapa Nui. Tri tedne prej! Res škoda, da za nasvet nisem pobaral mojstre tukaj. Ampak, sedaj imam njihov e-mail naslov...

Sledi samo še šoping souvenirja, ki je le delno uspešen. Magnetek in znamke dobiva, majice za vnuke ne. Vesno že resno skrbi, še posebej sedaj, ko ve, da lahko iz Honoluluja v Ljubljano pripelje štiri potovalke po 23 kg. 92 kg souvenirja,

torej...

špičasti vrh - pogled iz bounty baya

dingi parkiran v čolnarni

takole se je Tone fural po otoku z Mike

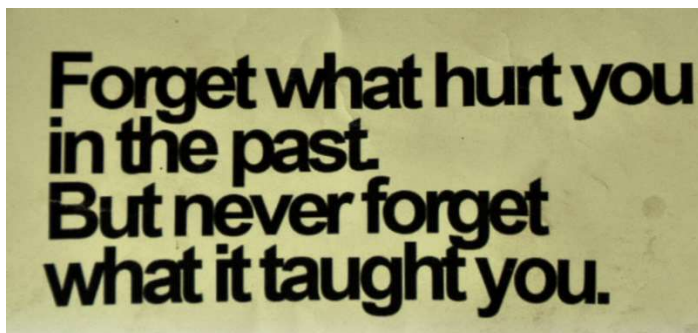
jaz pa sem se peljala z Brendo; v ozadju cerkev; matr divjajo s temi štirikolesniki

pošta na otoku

sidro bounty

napis na cerkvi; lepo bi bilo, če bi vsi upoštevali to misel, kajne?

zvonovi s katerimi obveščajo prebivalce, da je prišla kakšna barka

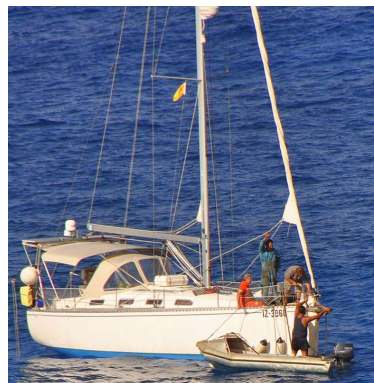
pokopališče ... zelo malo različnih priimkov

Adamsov grob in njegove žene ter hčerke

prava džungla ... čisto nekaj drugega po galapagosu in rapa nui ...

popravljanje račjega kljuna v zalivu bounty

20. november 2012, torek

Pitcairn

Jutro postreže s presenečenjem. Jadrnica na obzorju! Prva po več kot dveh mesecih, ko sva bila sama sredi morja. Pet fantov, sidrajo se blizu nas in en priplava na klepet. Na poti iz Gambierjev na Rapa Nui so in potem na Galapagos. Super! Si bomo lahko izmenjali izkušnje, vsaj za naju bo to sila dobrodošlo.

Pa na obalo. Spet z našim majčkenim dingijem. Tudi danes brez težav. Počutiva se že kar malo kot domačina, z vsemi se pozdravljava in vse že poznavata. Celo državo. Bill je danes spet v uniformi. Nove ljudi vedno pričaka kot uradnik. Potem pa takoj skoči v civilko, kratke hlače in japanke, jasno. In malo klepetamo, Vesna mu omeni, da ima zelo rada malancane in takoj ji ponudi celo vrečo. Ja, pravi, sedaj jih imamo in škoda bi bila, da se ne pojedjo. Z bananami itak futrajo kure, sicer bi zgubile. Vesna spet v luft in posledica je, da bo tudi Mala postala banana boat. Nekoč sem že plul na taki barki.

Kakorkoli, skupaj greva po eco trailu (zanimivo) in v muzej (tudi zanimivo, predvsem to, s kakšnimi predmeti so uspeli muzej zapolniti. Polovico muzeja je znamk. Potem se ločiva v dve interesni skupini. Jaz grem malo na trekking in spotoma

osvojim najvišji vrh države z enostavnim imenom, Highest Point. Vesna v šoping medu (s certifikatom) in ostalega souvenirja. Popoldne zavijeva še po courtesy flag in spet nakupiva nekaj souvenirja. Vesna dobi v dar še kuharsko knjigo s posvetilom avtorice. Avtorica je Betty, pri kateri je bila včeraj na kosilu. No, souvenir ni ravno poceni, povsem podobne cene imajo nastavljene, kot kjer koli drugje, kjer sva bila. Pa čvek z enim in čvek z drugim. in tretjim in četrtim... kako prijetna dežela, kjer vsi govorijo angleško...

Na koncu še nekaj zelenjave. Nekaj? Hmmm... Toliko, da sem moral delati dve vožnji z dingijem. In ko sem bil drugič sam in poln čolniček zelenjave, sem se počutil kot one Tajke na floating marketu, ko sem se pred Malo drl "sam-fut-mem?".

No, pa smo se poslovili od otoka, in to na način, ki ni ravno običajen za turiste. Z objemom za slovo. In spet z obljubo, da se mogoče še kdaj vrnemo. Ali pa mogoče jutri še ne izplujemo. In spet so nama zaupali, da smo prvi Slovenci, ki so pristali pri njih. Odkar pomnijo. No, midva sva dodala, da je dovolj, da pomnijo le dobrih 20 let.

Zvečer dopolnim dnevnik za včeraj in potem spijemo še nekaj pivca s sosedi, ki se hladijo že cel dan. Piva, namreč, ne sosedje. Izmenjamo informacije. Na poti iz Gambierov na Rapa Nui in naprej proti Galapagosu so. Prijetna mešana fantovska družba. Mešana pomeni, da je na barki pet fantov štirih narodnosti. Prijatelji iz otroštva in študija. Iz Copenhagna. Ljubljano poznajo po košarkarjih. In po novem po jadralcih. Hmmm... toliko o prepoznavnosti naše politike. Eno leto so si vzeli za bluzenje, eden od njih je priskrbel očetovo trideset let staro barko in sedaj vandrajo naokoli. Impesionirani so bili nad mojim pivom. Ne toliko nad izbiro (najbolj zaželena sta sicer bila Guinness in Stella Artois, kar tudi ni kar tako na koncu sveta), kot nad temperaturo. Motor jim ne dela, niti plinski gorilnik. Suši, povedo, je še kar v redi, mrzli Cup Noodles pa nikakor. Kakorkoli, povedo mi za nekaj lepih sidrišč na Gambierih in Markezih, vsa so izven jadralske avtoceste. Ljudje so tam, povedo, čisto drugačni, prijazni in z veseljem pričakajo barko. In potem še dodajo, da edina prava stvar v Francoski Polineziji so Australi (ponovno sem dobil tako informacijo). Cela vas pride v čolnih pozdravit jadrnico, ki se tam sidra v lagunah, ki so vse po vrsti lepše od tiste na Bori Bori. Zakaj? Oni so bili na nekaterih otokih prva barka letos (novembra!).

vse hiše so fajn v bregu

stop znak - ja itak, ko pa tako divjajo s štirikolesniki; sem dušo spustila, ko sem se z Mikom furala naokoli

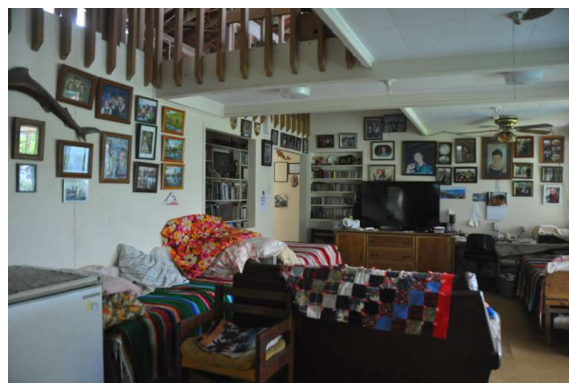
policijska postaja z nasadom paradižnikov in ostale zelenjave pred njo :); policist Bill mi je podaril kup jajčevcev

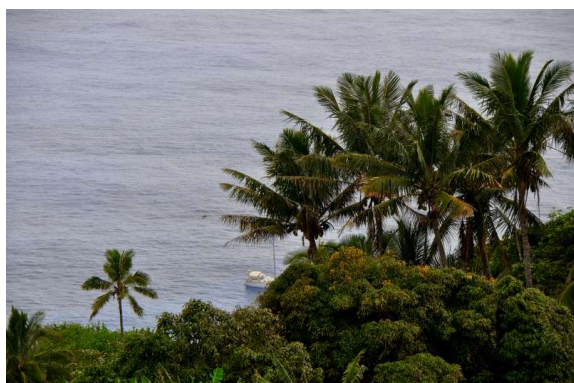
ogromno tovrstnih tabel, da ja kaj ne bi zgrešil na tako velikem otoku

Mikove koze

notranjost hiše pri Betty; v tem stilu je tudi Mikova hiša; ogromno fotografij je po stenah

pogled na Malo iz Mikove verande

ker je sedaj bolj deževno obdobje, je vse zeleno kamorkoli pogledaš ... in jasno tudi cvetoče

kokosovih palm je tukaj ogromno... tukaj kure hranijo s kokosi ... :)

Mala v Bounty bay - desno dokaj novi pomol

šola - žal samo 8 otrok

fantje iz jadrnice Blueshift

21. november 2012, sreda

Pitcairn - Gambier (1. dan)

Vstaneva zgodaj, odgovoriva na nekaj mailov, pozajtrkujeva in dvigneva sidro. Še prej se zadnjič slišimo s Simonom, se mu zahvalimo za gostoljubnost, on nam zaželi prijetno plovbo in že plujemo proti Francoski Polineziji. Vetra je prijetnih 4 Bf, le smer je čisto od zadaj in hitrost proti cilju ni ravno najboljša. Bojim se, da zamudimo pojutrišnji dan in priplujemo šele ponoči. No, o tem bo razmišljal jutri.

Danes razmišljam še o Pitcairnu. Še vedno sem poln vtisov in ko na palubi berem njihovo turistično knjižico, si poustvarjam spomine. Država sredi ničesar s petdeset prebivalci, pa se obnašajo, kot da jih je 50 milijonov. Vse imajo, kar naj bi država imela, od vlade do zdravstva, šolstva, komunale in kar je še javnih služb. Poleg tega pa tudi vse ostale storitve, ki jih poznamo pri nas. Vsak človek je pač specialist splošnega profila. Mehanik John je tudi zobozdravnik in muzejski kustos. Policaj Bill pa predstavlja vse veje izvršne oblasti in naju spominja na dobrega policaja iz risanke o Nodiju. Betty je pisateljica, oštrka in prodajalka souvenirja. Carol dela na pošti in delo prekine, da nabere nekaj zelenjave, jajca in speče kruh za našo popotnico, spotoma pa tudi ona proda kakšen kos souvenirja. Kakor tudi turistični delavec Mike, ki je hkrati čebelar in med prodaja v ličnih posodicah s certifikatom. Naklada je 50 kosov letno. Ampak. V prospektu temu rečejo Pitcairn's honey industry. In primerno velikosti države je majhna tudi njihova courtesy flag, 5x10 cm. Dobi se pri Betty.

Zanimiv je tudi njihov način "privezovanja" čolnov. V vodi nikoli nimajo nobenega. Pika. Val v lučici je enostavno prevelik. Večje čolne zapeljejo na klančino s tračnicami in jih potegnejo po rampi v hangar. Manjše pa imajo na prikolicah, ki jih pripnejo na ATV quade, odšlepajo do pomola in z dvigalom spustijo v vodo. Po povratku pa obratni postopek. Tako so zverzirani, da vse skupaj ne traja niti pet minut. Nisem vedel, da bom tako kmalu spet videl novo pogruntavščino, potem, ko sem na Rapa Nui videl sistem, da se namesto na mooring line, čoln priveže na ... hmmm... hanging line. Osnova sistema privezovanja na morski strani je močan in debel štrik, ki je napet preko lučice nekaj metrov nad morjem na mestu, kjer je običajno veriga v morju. In namesto, da bi bil štrik z bojico pripet na verigo, visi iz tega štika v zraku navzol do morja. In nanj se potem priveže čoln, da ne buta ob pomol.

In še in še je podobnih stvari, ki si jih enostavno nisem mogel predstavljati, dokler jih nisem doživel. Super je bilo in neskončno sem vesel, da sva vse to videla in občutila. Ne vem, kje bo spet kaj podobnega. Težko, da še kje. Ja, to so otoki južnega morja, ki si jih želim obiskati. In Pitcairn je tak, kot sem si ga predstavljal po branju knjig še v otroštvu (otročstvo ni v korelaciji s starostjo, op.a.). To so stvari, ki so vredne truda plovbe po nemirnem morju in spanja na rolajočem sidrišču. To so stvari, ki mi nudijo zadoščenje za vsa ta odrekovanja. In tudi če nikoli ne priplujem do otokov tipa Bora Bora...

strašilo sredi njiv ...

pogled na Christian Cave (jama)

na vrhu hriba cvetoč travnik

nenavadna palma s storžem ?

poleg naše barke, parkirana zraven še Blueshift

je treba pobarvati vse skupne prostore, prihaja fajmošter
čez nekaj dni

večina muzeja je razstava njihovih znamk

v muzeju slika barke Bounty

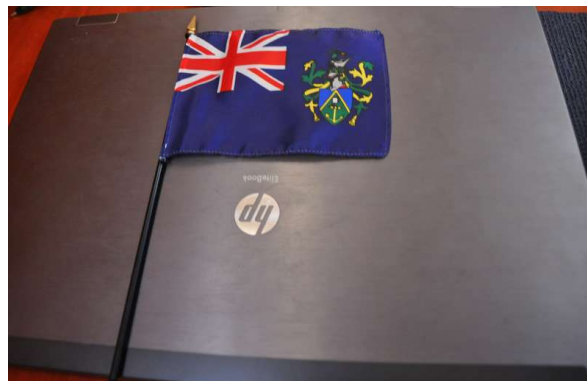
ena izmed osmih otrok ... 3,5 letna deklica je mešanka
med polinezijko in angležinjo

Tone in kup zelenjave ter sadja le mesa ni :(

razmetane hiše po otoku - a vse eno mesto

najmanjša zastava - za primerjavo je spodaj moj comp

22. november 2012, četrtek

Pitcairn - Gambier (2. dan)

Noč je minila mirno in počasi. Veter imava povsem od zadaj in obešeno je bilo samo glavno jadro. Dopoldan poskusim z metuljčkom, pa je preveč vala. Tudi sama genova je gre. Šele sredi dneva se smer vetra toliko spremeni, da lahko odprem obe jadri in s polkrmo prijetno jadrava proti cilju. Morda pa le prideva jutri podnevi.

Vesni se kašelj noče in noče pomiriti. Vsa nervozna je že zaradi tega in prav vse ji gre na živce. Najbolj pa jaz, jasno. Najbolje je, da se spravim v kot in berem. Malo sem sicer računal, da bom imel precej dela te dni, pa je spet vse mirno. Tudi lepo. Jeva pa ogromno zelenjave, ki sva jo dobila na Pitcairnu. In banane. In skoraj nič mesa. Hmmm, morda mi pa otok le ne bo ostal v tako lepem spominu?

Vzhodni Pacifik 2012

Francoska Polinezija

23. november 2012, petek

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Ponoči se veter obrne na NE, torej nam bočni veter, moč ostaja na F3-4, kar pomeni, da Mala kar poleti. Očitno danes pristanemo še podnevi. Če pa bo še v delovnem času žandarmerije, bomo pa videli. Petek je. Naslednji delovni dan je v ponedeljek. Zelo prijetno jadranje v morju z malo vala. Plujeva tik ob nenaseljenem atolu Temoe, prvem pravem atolu v Pacifiku. Večji je, kot sem si predstavljal. In kar je najpomembneje, radar ga najde vsaj 15 milj prej, kot bi našla kobilica.

Gambieri so otočje nekaj manjših, visokih, skalnatih in le delno poraščenih otokov znotraj skupnega reefa. Zanimivo. Plovba med otoki je torej kot plovba po jezeru. No, z majhno razliko. Paziti je potrebno na koralne glave. Ni pa več oceanskega vala. Tudi vetra v zatišju otoka ni skoraj nič in sidranje je podobno sidranju kjerkoli na Mediteranu, zvečer, ko termični veter umre. Kako domače. Je pa zato plovba med koralnimi glavami kar triki. Če ne bi imel dobre navtične karte in ne bi bila pot tudi ustrezno označena s zelenimi in rdečimi plovci, bi jo zelo težko našel. Še posebej ovinkasto, kot je.

Kar hitro se spraviva v dingija in do žandarjev. Vmes sicer vprašava, kje da so in... ah, ja. Francoska Polinezija! Kaj se mi mora dežela še pred uradnim vstopom zagravžati? Saj res ne morem verjet! Prvega mimoidočega pobaram, da mi pove, kje da najdeva žandarje, pa me na mojo edino besedo "žandarmari?" samo čukasto gleda. Očitno moj naglas ni bil primeren za njegova prefinjena ušesa. No, žandarji se potrudijo z nekaj angleščine, kar pa ne velja več za trgovko s plinom in oštirko. Ko odpreva usta in po bonžuru izdahneva še kaj, se samo obrnejo in gledajo v tla. Na jeklenki piše gaz in jaz rečem "gaz?" in pokažem na jeklenko - težko me bo prepričala, da me ni razumela. Naglas očitno ni bil pravi. In za povrhu to niti niso Francozi, ampak Polinezijci. Razen policajev, drugih belih nisva videla. Ne vem, morda je subjektivno, ampak ti ljudje so grdi. In predvsem zelo grdo in namrščeno gledajo. Saj, na cesti pozdravijo vsi, to je pa tudi vse. No, upam, da se bo vtis v naslednjih dneh popravil.

Pa na sprehod in malo naokoli. Okolica je en malček bolj urejena, kot smo je bili navajeni zadnje mesece, ni pa kaj posebnega. Le vidi se, da Mati Francija nekaj denarja vseeno namenja za javne službe. Presenetijo me avtomobili. Veliko jih je. In ko bi bili tovorni, bi to še nekako razumel, kaj delajo pa majhni osebni avtomobički (jasno, francoski) mi pa ne gre v glavo. Na otoku je eno samo naselje s 500 prebivalci in ostali otoki so nenaseljeni (itak, pa z avtom ne bi mogli tja). Še za pešačenje je premalo prostora, za avto pa ... hmmm ... klavstrofobično.

Kakorkoli, vrneva se na barko, kjer loviva plačljivi WiFi. 80 evrov za GB. Neprimerno ceneje, kot Inmarsat in neprimerno

dražje kot kateri koli javni WiFi do sedaj. Najprej pa moram preveriti, kako hitro sploh deluje. In ko to počnem, priplujejo sosedge. Od avgusta so že tukaj. Švicarji, mož, žena in hčerkica, ki tukaj hodi v šolo. K nekaj jezikom, ki jih punca govori, je tako dodala še polinezijsščino, točneje dialekt polinezijsščine, ki se govori na Gambierih. Uči se ga v šoli. In ko bo šola končana, odplujejo dalje. Kam, še ne vedo. So pa lani skoraj istočasno z nama izpluli iz Gradeža in marino v Izoli poznajo. Zaupa mi, da je bila to zanj najdražja marina na celi poti. Ma, daj no, kaj res?!

prvi atol ... Temoe

Temoe zelo zaraščen s palmami in ostalim grmovjem ter drevesi

Rikitea

čisto drug stil hiš kot sva jih bila navajena do sedaj

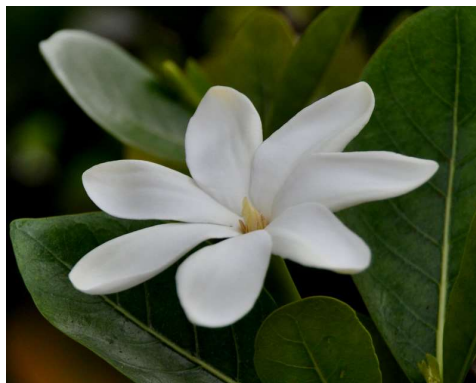
zelo velika cerkev

obnavljanje znanja pred cerkvijo

ena stara cerkev

nekateri so imeli ta cvet v laseh

kar nekaj starih stavb se meša z novimi

večina hiš je v tem stilu

neki slavolok ...

in hiše imajo ogromno rož okoli hiš ... le zelenjave in sadja ne

24. november 2012, sobota

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Spala sva kot ubita. Po Golfitu v Costa Rici je bila to prva noč na popolnoma mirni vodi. Po dveh mesecih in pol! Jutro kar vabi k plavanju. Samo, kaj ko nama je sinoči sosed povedal, da sploh ni problema, da ni nič nevarnih živalic v morju. Razen smrtonosnih meduz in smrtonosnega polža. In treh vrst morskih psov: kladvenice, tiger sharka in velikega belega. Hmmm... Vsi plavajo za zajtrk, tudi midva bova. Ampak. Ne še danes.

Vesna gre naokoli po opravkih. Jezero je kot nalašč za najin majčken čolniček. Končno. Kupiti je potrebno denar, pa kruh, meso in se pozanimati okoli plina in goriva. Jaz se lotim menjave olja in filtrov v motorju in saildrivu. In ko sem po nekaj urah končal, me pokliče, da jo poberem na pomolu. Ravno prav, da mi bo lahko malo asistiral pri izdelavi upgrade vodne lajtunge. Zamenjam preveliko cev (ker ne morem zamenjat smrekic) in upam, da se sedaj ne bo več snela na boilerju. Sliši se enostavno, vendar ni. Rešitev je potrebno poiskati v okviru rezervnih delov, ki jih imam na barki. In ker je nadomestna cev prekratka, je potrebno prestaviti celotno lajtungo. In spet poje vrtnik. In razstavim izpuh, da sploh pridem z orodjem zraven in še kaj. In ko končam, imava vodovodno instalacijo ver. 87.0.

Vesna se je vrnila s spominsko knjigo. Mora jo izpolniti in vrniti v Trans Ocean Yacht Club. Lastnik, prijazni 72 letni Dietrich Fritz, nudi mesto za druženje, vodo, kopalnico in WiFi. Vendar pozor! Jahtašem je vstop strogo prepovedan. Sailors only. Ker sva sailorja in naju je uočio že včeraj, ko sva priplula, sva pri njemu vedno dobrodošla. Zi-zind-bajm-mir-imer-vilkomen, večkrat pove in ponovi še pri odhodu. In doda še angleški prevod, da bi ga Vesna sigurno razumela.

Plina tukaj ne bova dobila, to mi je sedaj že jasno. Diesel pa točijo samo, ko pride ladja in ga pripelje. Neznano kdaj v prihodnosti. Ok, goriva do Markezov imava dovolj in če bo veter vsaj približno dober tudi do Havajev. A vseeno je bolje pluti s polnimi rezervoarji, kot z napol praznimi. S plinom je pa križ. Zadnjo jeklenko sva načela pred nekaj dnevi. Tega nama bo pa definitivno zmanjkalo. In res ne bi rad jedel mrzlih Cup Nodles...

In ker je na sporedu gas špar program, bova imela nocoj BBQ. Dokler imava še kaj oglja. Povabiva še sosede, Švicarje, da malo poklepetamo. Morda nama pa še kaj novega razložijo o Gambierih. Pečemo, jemo, pijemo in klepetamo pozno v noč. Preseneča sedemletna Laura, ki perfektno govori angleško, zapoje pesmico in zrecitira zgodnico v polinezijščini, s starši se pomeni nemško (ali švicarsko, odvisno od prilike), tekoče pa govori tudi francosko. Glede na to, kar je pokazala, sem prepričan, da je na poti spregovorila vsaj še italijansko in špansko. Kakšna dota je bila dana temu otroku! Precej stara za starše, Mario jih ima petdeset, Esti celo petinpetdeset, sta doma pustila dva odrasla otroka in z najmlajšo odplula po svetu, naveličana evropskih težav. Na vsak način naju nagovarjata, da ostaneva dalj časa. V soboto je tekmovanje ribičev, nujno se ga moram udeležiti. Pa vse rife naokoli pretauhāt. Se ne potapljaš? Jutri greva do Francoza, te nauči, ti zrihta opremo in v mesecu dni se boš samostojno potapljal. Le kako naj mu razložim, da nimava meseca na voljo. Zato pa mi obljubi karte atolov na najini poti. Malo sem skeptičen, bomo videli.

Mala pred vasico Mangarea

imajo celo poštarški avto ... za 1000 prebivalcev

registrska tablica na tem otoku ... verjetno velja za celo Fr.Polinezijo

večina hiš se skriva za zelenjem

glavna cesta; na desni žandarmerija

veliko otrok je na tem otoku

ribe, ki jim pravijo: pilot fish ... in jaz naj grem plavati med take ribe ?

kot bi jo nekdo sprešal na vrhu glave ... nore so bile na star kruh in zelenjavo, ki sem jo metala v morje

farma biserov; pokazali so mi tudi kako se dela, pa za spremembo nisem potegnila ven fotiča in jih slikala pri opravi

otroci so bili na obisku pri sosedovi Lauri

zadnje Unionovo pivo ... pločevinka se je kar dolgo že valjala po hladilniku :)

25. november 2012, nedelja

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Nedelja. Dan za počitek. Ne greva na kopno, danes je na sporedu urejanje barke. In služba. Vesna se loti pospravljanja zaloga. Lepo loči hrano, ki ji je rok uporabe že ali pa bo skoraj potekel od tiste, ki bo čez leto, dve. Slednja lahko še malo počaka, tisto pretečeno, pa moramo takoj pojesti. In počakati, da tudi ostali preteče rok. Hmmm... Sicer pa, saj gre le za konzerve zelenjave, briga me. Nad mesom bdim in temu nikoli ne poteče rok uporabe. Ni šans!

Sam nekaj brkljam pri stikalu za črpalko pri tušu. Spoj žice, čeprav zalit s siko, je oksidiral in ni več stika. Po novem je zalotan. Bomo videli. Za jutri nama tako ostane še, da dvigneva vse podnice in temeljito pobriševa pod njimi. Potem sva ready steady za odhod. Samo. Kaj, ko ni vetra. Vsaj dvesto ali tristo milj bova imela v naslednjem tednu bonac in šibkih nasprotnih vetrov. Ne vem še, kako bova to reševala. Motoriral ne bi rad. No, vsaj nekaj pa vseeno drži. Temperature tukaj so idealne, 26 stopinj. Nad vodo in pod vodo.

nekateri imajo zelo lepe hiše...očitno pearl farme dobro nesejo

zaliv, čista šajba... še tiste ribe iz enterprise se lepo vidijo na daleč

pogled na vasico z barke

tole zvečer fajn utripa...in, če bi se vozil ponoči, bi lepo nasedel :(

26. november 2012, ponedelj

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Počasi vstaneva. Net danes ne dela, spet kuriva Inmarsat. Dopoldan se oglasi soseda in z Vesno gresta na obalo in na sprehod. Noge je potrebno malo pretegniti. Jaz pa do soseda v izmenjavo informacij. Nič kaj vzpodbudno, tudi on nima podatkov o atolih, ki mene zanimajo. Zato se pa trudiva namestiti Garminovo navigacijo pri njemu, pa nama ne uspe. Pa drugič. Tudi jaz bi malo noge pretegnil.

Tole je res majhna komuna. Druga soseda je pri meni v tisti minutki, ko sem spotoma na poti na obalo na barki, da vzamem denarnico. Bonžur - bonžur in nujno moram k Fritz. Čaka me. Ja, ja, saj grem, saj grem... In greva. Skupaj z Vesno, ki jo spotoma srečam. Zadnjič, ko je bila pri Fritz, me je zašpecala, da govorim nemško. Ni šans, da sedaj kaj popravim. O-zi-zind-der-kapiten-zi-šprehen-dojč. In sem šprehal doječ celo popoldne. Namesto pretegnjenih nog, imava celo vrečo solate z njegovega vrta. To nama podari, jasno. In zgodbe, zgodbe. Pri osemnajstih je postal najemni vojak, tujski legionar in pri triintridesetih je šel v penzijo, se poročil s Polinezijko in preselil na Mangarevo. Imela sta šest otrok, zadnji se je rodil minuto po materini smrti. Pove mi tudi nekaj dobrih nasvetov glede atolov na poti do Markezov. Dobri so, vzpodbudni ne. Najbližji je privatna last in nanj ne moremo, naslednji nima dovolj globokega prehoda v laguno in šele čez nekaj sto milj bi se morda lahko ustavila. Ampak. Ne glede na vse to, ni vetra. In ga še cel teden ne bo. Brez možnosti

nakupa goriva tudi ne mislim kar motorirati. No, bomo videli, kdaj gremo.

Sprehod do samostana, ki ga opiše Fritz, danes odpade, mogoče jutri. Kupiva pa nekaj mesa in bagetk (ah, kako so dobre!), pivo in kokakolo (v trgovini, gostilna je zaprta - in nisem uporabil ednine po pomoti!) in oddingirava na barko. Net sedaj dela, spucava maile in že je čas, da sosedu pomagam dokončati instalacijo. Tokrat uspe iz prve in za nagrado dobim toplo pivo. In večer mine v igranju kart.

pogled na zaliv z vrha hriba na pearl farmo

kar nekaj bark nas je v zalivu ... midva edina, ki ne znava francosko

Fritz je član tega navtičnega kluba

27. november 2012, torek

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Da spiva na povsem mirnem morju je postal že kar vsakdan. Danes grem dopoldan jaz na obalo in Vesna ostaja na barki. Sprehodim se preko celega otoka. Lepo je. In mir je. Na nasprotni strani so same farme biserov. Nasploh je to najmočnejša industrijska panoga na Mangarevi. Tukaj se jih da dobiti poceni. Vendar. Kot preberem na veliko napisano in ukvirjeno opozorilo v bibliji južnega morja (Landfalls of Paradise), nakup biserov ni najboljša poteza. Lepo in na široko je razloženo, zakaj. Najprej je tu pravni problem. Bisere je dovoljeno prodajati le na dražbi v Papeeteju in vsi ostali nakupi so ilegalni in imajo za posledico lahko tudi zaporno kazen in zaplombo plovila. Drugi razlog je ekonomski. Biseri dosegajo visoke cene in vsi do zadnjega se prodajo. Še premalo se jih pridela, kolikor bi jih trg prenesel. In vsak biser gre skozi ocenjevalni postopek. Tisti dobri, dobijo certifikat in se prodajo na dražbi, vse ostale (teh je velika večina) je potrebno zavreči. In tukaj nastopi črni trg. Neuporabne bisere potem pridelovalci prodajajo nevednim turistom. Namesto nič, nekaj le dobijo zanje. Brez papirjev, jasno. Vse skupaj spominja na turške bazarje s poceni fake robo. Tudi tiste majice so dobre le za pol ure. Sicer pa, saj poznamo splošno veljavno pravilo: kolikor denarja, toliko muzike. In logično je, da mi ne bodo prodali nekaj za 10 evrov, kar sicer prodajajo za 200 ali 300. Saj niso blesavi.

No, pa pustimo biserne farme, naj živijo dalje svoje življenje. Hotel sem zaviti tudi na vrh otoka, pa sem se po nekaj deset korakih obrnil. Precenil sem se. V japankah ne bo šlo. Ne glede na to, da je vse skupaj na majhnem otoku, je to čisto prava planinska pot, preko skal in predvsem po spolzkem terenu. Če zdrsneš, zdrsneš (nekaj) sto metrov v globino. In čisto vseeno je, če je na koncu morje, vmes definitivno z glavo srečaš kakšno skalo. Vsaj superge bi potreboval, če ne še česa boljšega.

Spet sva pri Fritzu. Vrneva mu spominsko knjigo, kjer sem se mu v slovenščini in nemščini (ve se, kdo je avtor prevoda - ne, ne, ni gugl, Anita je!) napisal zahvalo za solato. Rezultat? Podari nama še precej velik slastno dišeč kos jamona. Ja, res je, nisem imel privida. Španski pršut sva dobila v dar! Španski pršut je za moj okus najboljši med pršuti. Kot južnoafriška vina med vini, prva liga, creme de la creme. Hvala, Fritz! In potem sledi svečano dviganje zastave. Že včeraj sva slišala, da sva prva Slovenca z barko tukaj. In sedaj sva prvenstvo potrdila in izobesila še slovensko zastavo. Eni so jo na južnem tečaju, drugi na Mt. Everestu, midva na Mangarevi. Je kakša razlika? Morda je. Najina bo tukaj visela, dokler bo Fritz živ, one druge so precej krajšega veka.

Sledi malo službenega dela in potem naj bi se šel pomeniti za diesel. Danes se je tukaj ustavila ladja na poti do Pitcairna, da pobere nekaj potnikov, ki so do sem prileteli. Mogoče pa lahko pogreša nekaj litrov goriva. Pogreša lahko, ni problema, izvem kasneje. A ne bo šlo. Premalo sem bil agilen. Švicar Mario se je pohvalil, da jih pozna in sem ga prosil, če jih lahko on pobara, da bi imeli za kakih dvesto litrov večjo porabo. Saj njim se pri vseh tistih tonah goriva, ki ga skurijo to sploh ne bi poznalo. Jaz pa tudi ne rabim računa. Pa je vse skupaj trajalo toliko časa, da so prej izpluli. Vrnejo se naslednji teden. Hja... Vreme nama ni ravno naklonjeno, do Markezov je precej bonac in nič ne kaže, da bo v prihodnje kaj bolje. In en teden ne moreva čakati. Bova pa bolj plutala, kot jadrala. Ma ja, nekaj vetra že bo, diesel bova raje spremenila v kruh in vodo.

na drugi strani otoka je bistveno več bisernih farm

peščenih plaž je kar nekaj, pa tudi morje je kar sprejemljivo za plavanje... le tiste ribe iz enterprise me motijo

ta otok je kar lepo gozdnat

Fritz pri svojih 72-ih letih hitro skoči na stol in začne zabijati najino zastavo na steno

pa še ena fotka pod našo SLO zastavo in spodaj zastava fr.polinezije; hm, a mi je min.za turizem v SLO kaj sofinanciralo za promocijo SLO ?

po slovesnem zabijanju zastave, pa na zdravje s tahitijskem pivom

tukaj zgleda, kot, da so vse barke čisto skupaj, pa ni res ...

pa še skrita oštarija za katero še sedaj ne vem kdaj sploh dela, ker vedno, ko vprašamo, če delajo, pravijo, da ne ??

28. november 2012, sreda

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Jutro je namenjeno delu. Vmes priplava soseda in pridingira sosed. Prinese nama kruh. Ampak ne dišeče francoske bagetke direktno iz pekarnice, kot bi pošten človek pričakoval v Francoski Polineziji, temveč njihov ladijski rženi kruh (no, Vesna se ga je razveselila). Pravi, da je to prava stvar, bagetke da so zanič. Švicar. Ni kaj, sto ljudi, sto čudi. Mene vsaka taka stvar malo zmoti in ne napredujem tako hitro, kot sem planiral. No, do popoldneva menda že bom naredil, kar sem se namenil.

In spet prekinitve. Spet je tukaj sosed in lotiva se še kopiranja naše filmoteke. Ko je slišal, koliko filmov imava in kako besno jih med plovbo gledava, so se mu takoj pocedile sline. I ja bih to radio, tata. Kopiranje terabajtov med dvema USB diskoma pa ni najhitrejša stvar na tem svetu. In čas mineva. In sosed oddingira in diski se kopirajo. Končam delo in se še kar kopira. In nekaj časa se tudi še kar bo. Z googlovih satelitskih posnetkov pripravim slike nekaj atolov, ki jih imava ob poti. Za vsak slučaj. Ne verjamem, da bova kjerkoli pristala. Nekateri nimajo prehoda, drugi so privatni, spet tretji pregloboki. Tisti, kjer bi se lahko ustavila so pa predaleč iz najine poti. Moj prvotni načrt, da bova imela dnevne plovbe med atoli, se je tako malo porušil. Ampak, saj se vrnemo drugo leto.

Vesna pripravi za kosilo odlično dorado v pehtranovi omaki s kokosovim mlekom. In pečenim krompirčkom za prilogo. Mljask! Kako se že temu reče? Kar paše, ne škodi. In kar ne škodi, je zdrava hrana. Torej, kar paše, je zdrava hrana. Haugh!

Popoldan neseva Fritz u paket cigar, ki sem mu jih včeraj obljubil. Panamskih, delo Kubancev, imigrantov. Ampak, joj! Cigare so preluknjane, polne so žužkov. Saj ne morem verjeti! Očitno so bile ličinke v tobaku in sedaj so se izlegli žužki, ki veselo hamajo tobak. Ko bi ga vsaj kadili! Plan B. Neseva mu cigare iz Dominikanske republike in se opravičiva, da pač nisva vedela, da so Panamske fuč. Pa ga žužki ploh ne motijo, kar oba paketa vzame. Tudi prav, jaz bi preluknjane cigare itak vrgel v morje. V zahvalo spet dobiva zvrhano vrečo zelenjave in precej ličija (dober je, boljši, kot v Panami in Costa Rici). Tole z zelenjavo me počasi začenja nervirati, ampak se pomirim takoj, ko se spomnim včerajšnjega jamona. Je že v redu poba, tale Fritz. Malo me spominja na mojega pokojnega tasta, isti letnik je, enako dobrovoljen in ko izve, da sem električar po poklicu, takoj najde delo zame. HiFi je treba popraviti. Ah, ja... Takoj, ko prideva, tudi navije Oberkrajnerje in nasploh pazi, da je na sporedu kasete (ja, kasete!) z nemško muziko. Ali pa nemškimi prevodi šlagerjev iz šestdesetih let. Če nič drugega pa vsaj nemškimi vojaškimi koračnicami. Ko ob Cuba Libre postane sentimental, z Vesno meniva, da je

čas za odhod. A kaj, ko dežuje, z najinim počasnim dingijem imava pa krepkih deset minut plovbe. Raje počakava. Jaz vdano poslušam, kako so ga po vojni kot otroka zajeli Rusi, kako je pri petnajstih pobegnil na zahod, delal, da se je preživel do osemnajstega leta, ko je šel v tujsko legijo in pri triintridesetih zaključil kariero vojaka, se upokojil in si tukaj ustvaril družino. Vesna se ta čas raje igra z njegovo družino, točneje s triletnim Vajom, prikupnim fantkom, ki takoj osvoji nekaj slovenskih besed. Kaj mu pa drugega preostane, če se pa hoče igrati s teto Vesno - teta se v tako kratkem času pač ne uspe naučiti njegovega jezika...

z Vajem sva se lovila: naučila sem ga, ko prideš do ene točke, da mora reči: 1,2,3 zame ...

no, tukaj pa poziral za fotko ... 3 letni Vaj se igra po dežju, teka bos naokoli in čisto zdrav ...

29. november 2012, četrtek

Rikitea, Mangareva, Iles Gambier

Danes izplujeva. Veter se je včeraj popoldan obrnil na ESE, kar je za naju idealno. Težava je le v tem, da je to lokalno okoli Gambierov. Na poti do Markezov pa lahko pričakujva vse živo. Precej tudi brezvetrja. No, nekako se bova že privlekla, bo pa kak dan dlje trajalo. Vsaj začetek naj bi bil pa vzpodbuden.

V dingi torej in do prijaznih žandarjev. In potem s papirjem na pošto. Spet je potrebno kupiti znamko in dvakrat prepognjen in spet list po pošti poslati v Papeete. Nikakor ne morem razumeti, zakaj tak postopek, ampak oni očitno že vedo. Pa, saj ne bi bilo hudega, če ne bi bilo potrebno na pošti čakati v vrsti vsaj eno uro. No, Vesna se nekako znajde in neki čakajoči gospe uturi še najino pošto. Upam, da jo odpošljejo. Kupiva meso in kruh, od sosedov podedujeva papaje in dvigneva sidro.

Mangareva je vtis name po prvem francoskem mrkem dnevu precej popravila. Spoznala sva celo nekaj domačinov z nekaj znanja angleščine ali pa vsaj nemščine (poleg Fritza) in zadnje dni sva se sprehajala po vasi in že kar malo klepetala z domačini. No, bolj malo, ampak v primerjavi s prvim dnem, ogromno. Če bi znal francosko, bi bilo to sigurno otočje, ki bi ga uvrstil na sam vrh po prijetnosti bivanja. Tudi za tujce. Zdravstvo imajo zastonj (tudi za nas, tujce, je zastonj), šola je zastonj (spet, tudi za tujce), pivo je nesramno drago, škart biseri poceni, meso stane kot v Sloveniji (je pa precej boljše kakovosti, urugvajsko), zelenjava je spet zastonj. Ko iz tega naredim segedin, cene sploh niso tako visoke. Precej nižje, kot na Rapa Nui. Ampak. Ko ne bi bilo te blesave francoščine!

Greva! Skozi reefe in proti vetru slabe pol ure na motor, ovinek okoli večje koralne glave in potem, že v laguni, jadra gor in z vetrom v polkrmo Markezom naproti. Vetrja je 4-5 Bf in hitrost je temu primerna. Zavidanja vredna. Do Markezov imava 800 milj. Če bi bilo ves čas tako, sva čez dobre štiri dni na cilju. Če bi bilo ves čas tako...

30. november 2012, petek

Iles Gambier - Iles Marquises (1. dan)

Ponoči je vetra precej, obešenih imava le kakih 25 kvadratnih metrov (od skupno skoraj 80), povprečna hitrost pa je še vedno preko 7 vozlov. Po valu navzdol pa je itak desетка normalna. Dopoldan se veter malo umirja, vendar je napoved še vedno ugodna, pas ESE vetrov okoli Mangareve se skupaj z nama pomika proti severu. No, jutri definitivno padeva v področje bonac in vetra v glavo. In glede na to, da imava kak vozal nasprotnega toka, bo napredovanje sila vprašljivo. Sva pa v prvih 24 urah naredila 165 milj, kar je dobro, še posebej, če upoštevam, da sva prvi dve uri plula okoli otočja Gambieri, najprej v čisto nasprotno smer.

Kakorkoli, veter danes je potrebno čim bolj izkoristiti, ne glede na to, da vse skupaj zgleda kot v Igrah brez meja. Zadeva je sledeča. Jaz sem igralec. Veter, ki pritiska na jadra je nasprotna ekipa. Protiutež v kobilici v povezavi z valovi pa moja

ekipa. Naloga (običajno butasto enostavna, kot recimo vzeti kaj iz pokončnega hladilnika), ki bi jo sicer z lahkoto opravil, postane v danih pogojih precej kompleksna in zahtevna reč. Izkoristiti je potrebno sekundo, ko tvoja ekipa nadvlada nasprotnikovo in je barka zravnana ali celo nagnjena na desno. Včasih še sekunda ni dovolj. V tem času moram odpreti vrata hladilnika, vzeti ven kar pač potrebujem in vrata spet zapreti. Če zamočim, je kazen drakonska. Vsebina hladilnika (recimo jajca) poleti preko salona in konča svoj polet na tleh. In stanje entropije jajc se s tem dejanjem močno poveča.